

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (Κ.Ο.Α.Π.)

**ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ:
Η ΕΥΡΩΠΗ ΕΠΕΝΔΥΕΙ ΣΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2014-2020

ΚΑΘΕΣΤΩΣ 4.2 Εγχειρίδιο Εφαρμογής – Ενημέρωση Αιτητών

**«Δημιουργία και Εκσυγχρονισμός Μονάδων Μεταποίησης, Εμπορίας
και/ή Ανάπτυξης Γεωργικών Προϊόντων»**

**Α' ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ
Μάρτιος 2016**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
2014 - 2020**

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2014 – 2020**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	Σκοπός του Καθεστώτος.....	1
2.	Χρηματοδότηση του Καθεστώτος.....	1
3.	Δικαιούχοι	2
4.	Επιλέξιμοι Κλάδοι και Δραστηριότητες	3
5.	Προτεραιότητες	4
6.	Περίοδος Εφαρμογής του Καθεστώτος	4
7.	Φορείς Υλοποίησης του Καθεστώτος.....	4
7.1	Διαχειριστική Αρχή	4
7.2	Αρμόδια Υπηρεσία Εφαρμογής του Καθεστώτος.....	4
7.3	Επιτροπή Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης	5
7.4	Αρμόδια Αρχή Πληρωμών	6
8.	Γενικό πλαίσιο υλοποίησης του Καθεστώτος	6
9.	Προϋποθέσεις συμμετοχής	7
10.	Άλλες Υποχρεώσεις των Δικαιούχων	8
11.	Ύψος Χορηγίας.....	9
12.	Επιλέξιμες Δαπάνες.....	11
12.1	Κτίρια και επεκτάσεις κτιρίων και υποστατικών	11
12.2	Καινούρια μηχανήματα και εξοπλισμός	13
12.3	Μεταφορικά Μέσα.....	15
12.4	Γενικά έξοδα	15
13.	Υποβολή Αιτήσεων	18
14.	Διαδικασίες εξέτασης, αξιολόγησης και ένταξης των αιτήσεων	20
14.1	Έλεγχος τυπικών προϋποθέσεων και δικαιολογητικών	20
14.2	Αξιολόγηση και βαθμολόγηση των αιτήσεων.....	21
14.3	Αιτήσεις που θα ενταχθούν στο Καθεστώς.....	21
15.	Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης.....	22
16.	Υλοποίηση των Επενδύσεων / Έργων	22
17.	Παρακολούθηση Πορείας Υλοποίησης των Έργων.....	23
18.	Τρόπος καταβολής της χορηγίας	24
19.	Μειώσεις και αποκλεισμοί	28
20.	Κοινοποίηση Παρατυπιών.....	31
21.	Προστασία προσωπικών δεδομένων	32
22.	Δημοσιοποίηση στοιχείων αιτητών.....	33
23.	Ενστάσεις	33
24.	Ερμηνείες – Θεσμοί – Τροποποιήσεις.....	35
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.....	36
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ.....	39
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.....	40
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV.....	48
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V.....	54

ΟΔΗΓΟΣ ΓΡΑΦΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΜΒΛΗΜΑΤΟΣ	54
Συμβούλιο της Ευρώπης • Ευρωπαϊκή Επιτροπή	54
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI.....	59
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII.....	62

ΚΑΘΕΣΤΩΣ 4.2

Δημιουργία και Εκσυγχρονισμός Μονάδων Μεταποίησης, Εμπορίας και/ή Ανάπτυξης Γεωργικών Προϊόντων.

1. Σκοπός του Καθεστώτος

Η στήριξη των υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση ή / και εμπορία γεωργικών προϊόντων που περιλαμβάνονται στο επισυναπτόμενο **Παράρτημα I** της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), εξαιρουμένων των προϊόντων που φαίνονται στο επισυναπτόμενο **Παράρτημα II**.

Οι ειδικότεροι του στόχοι είναι:

- Η αναβάθμιση ή/και δημιουργία σύγχρονων μονάδων μεταποίησης ή/και εμπορίας γεωργικών προϊόντων
- Η ανάπτυξη νέων προϊόντων με υψηλή προστιθέμενη αξία
- Η ανάπτυξη νέων επεξεργασιών και η εφαρμογή τεχνολογιών που συνδέονται με τα προϊόντα αυτά και η προώθηση καινοτόμων επενδύσεων
- Η αξιοποίηση πρώτων υλών γεωργικής προέλευσης, αξιοποιώντας πρωτίστως την ντόπια παραγωγή
- Η αποδοτικότερη χρήση της ενέργειας καθώς και η χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)
- Η εφαρμογή δράσεων για προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας καθώς και της παραγωγή ενέργειας μέσω ΑΠΕ και της μείωσης των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου
- Η διατήρηση και προώθηση παραδοσιακών και βιολογικών προϊόντων
- Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας ειδικότερα στις αγροτικές περιοχές

2. Χρηματοδότηση του Καθεστώτος

Το Καθεστώς περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης για την περίοδο 2014 – 2020 και θα συγχρηματοδοτηθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).

Το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για τις ανάγκες του Καθεστώτος κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής του, εκτιμάται στα €15 εκ. Το ποσό που θα διατεθεί για τις ανάγκες της 1^{ης} προκήρυξης θα είναι €10εκ. και σε περίπτωση που μέρος του δεν δεσμευτεί, αυτό θα μεταφέρεται για τις ανάγκες επόμενων προκηρύξεων. Ο προϋπολογισμός αυτός δύναται να τροποποιηθεί.

Αναμένεται να ακολουθήσουν πρόσθετες Προσκλήσεις Υποβολής Αιτήσεων με τους ίδιους ή τροποποιημένους όρους. Ο αριθμός των Προσκλήσεων θα εξαρτηθεί από το ενδιαφέρον που θα υπάρξει κατά την πρώτη πρόσκληση και το διαθέσιμο προϋπολογισμό.

3. Δικαιούχοι

Δικαιούχοι των χρηματοδοτικών ενισχύσεων που θα παραχωρούνται μέσω του Καθεστώτος είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που περιλαμβάνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

Δικαιούχοι Α: μικρές, μεσαίες (όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με ημερομηνία 06.05.2003 και αρ.2003/361/ΕΚ¹) και μεγάλες επιχειρήσεις² που αναλαμβάνουν την υλοποίηση επενδύσεων στους επιλέξιμους κλάδους και δραστηριότητες που καλύπτει το Καθεστώς και ευρίσκονται εγκατεστημένες ή θα εγκατασταθούν σε περιοχές που ασκείται αποτελεσματικός έλεγχος από το Κράτος.

Δικαιούχοι Β: πολύ μικρές επιχειρήσεις της κατηγορίας των ΜΜΕ¹ που αναλαμβάνουν την υλοποίηση επενδύσεων στους επιλέξιμους κλάδους και δραστηριότητες που καλύπτει το Καθεστώς και ευρίσκονται εγκατεστημένες ή θα εγκατασταθούν σε περιοχές που ασκείται αποτελεσματικός έλεγχος από το Κράτος.

¹ Ο ορισμός των ΜΜΕ επισυνάπτεται ως **Παράρτημα III**

² Επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 750 υπαλλήλους ή έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών μικρότερο των €200εκ.

Στους πιο πάνω Δικαιούχους περιλαμβάνονται:

α) Αναγνωρισμένες από την Αρμόδια Αρχή Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών καθώς και οι Ενώσεις τους.

Στις περιπτώσεις των Οργανώσεων Παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών που εφαρμόζουν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, η επιλεξιμότητα των δράσεων τους περιορίζεται μόνο σε δράσεις που δεν περιλαμβάνονται στο Επιχειρησιακό τους Πρόγραμμα.

β) Επιχειρησιακές Ομάδες:

Επιχειρησιακή Ομάδα νοείται κάθε Επιχειρησιακή Σύμπραξη Καινοτομίας που καθορίζεται στο Άρθρο 56 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1305/2013, η οποία θα έχει υλοποιήσει με επιτυχία το Καθεστώς 16.1 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 και θα έχει συσταθεί σε εταιρεία (νομικό πρόσωπο) για να παραγάγει σε μεγαλύτερο βαθμό το νέο προϊόν της ή/και να εφαρμόσει σε μεγαλύτερο βαθμό τη νέα μέθοδο της.

4. Επιλέξιμοι Κλάδοι και Δραστηριότητες

Το Καθεστώς καλύπτει υφιστάμενες ή/και νέες μονάδες που δραστηριοποιούνται ή θα δραστηριοποιηθούν με την **μεταποίηση των γεωργικών προϊόντων** που υπάγονται στο Παράρτημα Ι της ΣΛΕΕ, εκτός των προϊόντων που φαίνονται στο επισυναπτόμενο Παράρτημα ΙΙ.

Το αποτέλεσμα της διαδικασίας παραγωγής (τελικό προϊόν) θα πρέπει απαραίτητα να είναι προϊόν που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι της Συνθήκης.

Σημειώνεται ότι και οι πιο κάτω δραστηριότητες είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση:

- i. Η **εμπορία οπωροκηπευτικών**, δηλαδή η συσκευασία, τυποποίηση, διαλογή, συντήρηση, ψύξη, αποθήκευση οπωροκηπευτικών, περιλαμβανομένης της πατάτας.
- ii. Η τυποποίηση/συσκευασία ελαιολάδου, αυγών και κρέατος
- iii. Η συγκέντρωση / πρόψυξη γάλακτος και η παστερίωση γάλακτος
- iv. Τα σφαγεία πουλερικών, κουνελιών και άλλων ζώων
- v. Ανθαγορές και κέντρα συσκευασίας και διανομής ανθέων (επενδύσεις σε επίπεδο λιανικού εμπορίου **δεν** είναι επιλέξιμες)

5. Προτεραιότητες

Προτεραιότητα θα δίδεται σε επενδύσεις που θα πραγματοποιούνται από Αναγνωρισμένες Οργανώσεις και Ομάδες Παραγωγών, παραγωγούς γεωργικών προϊόντων ή επιχειρήσεις που ανήκουν ή θα δημιουργηθούν από μέλη αγροτικών οικογενειών ή/και είναι εγκατεστημένες ή θα εγκατασταθούν σε ορεινές περιοχές. Ιδιαίτερη έμφαση θα δίδεται σε μονάδες που ασχολούνται με Προϊόντα Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.), Προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.), παραδοσιακά και βιολογικά προϊόντα, προϊόντα με εξαγωγικό προσανατολισμό, νέα/καινοτόμα/ποιοτικά αναβαθμισμένα προϊόντα και προϊόντα με υψηλή προστιθέμενη αξία και σε βιομηχανίες τροφίμων που είναι πιστοποιημένες με συστήματα διασφάλισης της ποιότητας π.χ. ISO 9001, ISO 14000, HACCP/ISO 22000, OHSAS 18001 (υγεία και ασφάλεια στην εργασία) κλπ.

6. Περίοδος Εφαρμογής του Καθεστώτος

Το Καθεστώς θα εφαρμοσθεί κατά την περίοδο 2014 – 2020 και οι αιτήσεις από τους δικαιούχους θα υποβάλλονται κατά τις συγκεκριμένες χρονικές περιόδους που θα ανακοινώνονται από τη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης σε συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ) και το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (ΥΕΕΒΤ).

7. Φορείς Υλοποίησης του Καθεστώτος

7.1 Διαχειριστική Αρχή

Το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος είναι η Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.

7.2 Αρμόδια Υπηρεσία Εφαρμογής του Καθεστώτος

Ο ΚΟΑΠ έχει αναθέσει την εφαρμογή του Καθεστώτος στο ΥΕΕΒΤ. Αρμόδια Υπηρεσία για την υλοποίηση του Καθεστώτος έχει οριστεί η Υπηρεσία Βιομηχανίας & Τεχνολογίας του Υπουργείου η οποία αναλαμβάνει:

- Την ενημέρωση και πληροφόρηση των ενδιαφερομένων σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με το Καθεστώς.
- Την διανομή του αναγκαίου υλικού.

- Την οργάνωση της απαραίτητης υποδομής και την παραλαβή, ταξινόμηση και καταχώρηση των αιτήσεων, τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής και των απαιτούμενων δικαιολογητικών και την παροχή κάθε μέσου που απαιτείται για την πλήρη διοικητική υποστήριξη του Καθεστώτος.
- Την αξιολόγηση και ένταξη των αιτήσεων στο Καθεστώς αφού διαπιστώσει ότι πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις και πρόνοιες του Καθεστώτος.
- Την διενέργεια επιτόπιων/φυσικών ελέγχων.
- Την ευθύνη των ενδιάμεσων πιστοποιήσεων και της πιστοποίησης ολοκλήρωσης των έργων.
- Την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης και ολοκλήρωσης των επενδυτικών δράσεων και την προώθηση των αιτημάτων πληρωμής προς τον ΚΟΑΠ.
- Την παρακολούθηση των επιχορηγηθέντων επιχειρήσεων για μια πενταετία από την ημερομηνία καταβολής του τελευταίου μέρους της χορηγίας.
- Την τήρηση όλων των διαδικασιών που προβλέπονται στο Καθεστώς.
- Την ετοιμασία και υποβολή στον Επίτροπο του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών γραπτών εκθέσεων για την πρόοδο εφαρμογής του Καθεστώτος και για τους σχετικούς ελέγχους που διενεργήθηκαν.

7.3 Επιτροπή Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης

Οι αξιολογήσεις και βαθμολογήσεις των υποβαλλομένων αιτήσεων, διενεργούνται από τριμελή Επιτροπή Λειτουργών του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού που θα ορίζεται για το σκοπό αυτό από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου. Εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Βιομηχανίας & Τεχνολογίας θα προεδρεύει της Επιτροπής. Στην Επιτροπή δύναται να παρευρίσκεται και εκπρόσωπος του ΚΟΑΠ ως παρατηρητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Η Επιτροπή κατά τις συνεδρίες της έχει απαρτία όταν παρευρίσκονται και τα τρία μέλη της και στο έργο της υποστηρίζεται με Λειτουργούς της αρμόδιας Υπηρεσίας. Οι Λειτουργοί που απαρτίζουν την Επιτροπή και εγκρίνουν επενδύσεις στο πλαίσιο των αιτήσεων, είναι διαφορετικά άτομα από αυτά που διενεργούν τους διοικητικούς ελέγχους των αιτήσεων. Η Επιτροπή βαθμολογεί τις αιτήσεις με βάση καθορισμένα κριτήρια επιλογής (**Παράρτημα IV**) και υποβάλλει τα αποτελέσματα για επικύρωση στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου.

Κατά τη συζήτηση αιτήσεων για τις οποίες η Επιτροπή κρίνει ότι θα πρέπει να έχει τις απόψεις του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ή κάποιου άλλου Υπουργείου ή Φορέα θα καλεί αρμόδιους Λειτουργούς να παρευρίσκονται στις συνεδρίες της.

7.4 Αρμόδια Αρχή Πληρωμών

Αρμόδια Αρχή για την πληρωμή των χρηματοδοτικών ενισχύσεων θα είναι ο ΚΟΑΠ ο οποίος δύναται να διενεργεί έλεγχο για την πιστή εφαρμογή του Καθεστώτος, καθώς και συνεχή επίβλεψη του Αναδόχου για την ορθή εφαρμογή των εσωτερικών διαδικασιών που αναφέρονται στο Εγχειρίδιο Εφαρμογής-Διαδικασιών. Η τελική έγκριση, η καταβολή και η λογιστική καταχώρηση της πληρωμής γίνεται από τον ΚΟΑΠ.

8. Γενικό πλαίσιο υλοποίησης του Καθεστώτος

- i. Τα στάδια υλοποίησης του Καθεστώτος είναι:
 - Η δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για συμμετοχή στο Καθεστώς. Η πρόσκληση γίνεται με απόφαση της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης σε συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών και το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού η οποία ανακοινώνεται δια των μέσων μαζικής ενημέρωσης.
 - Η εξέταση, αξιολόγηση ή/και βαθμολόγηση των υποβαλλομένων αιτήσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του Καθεστώτος.
 - Η ένταξη με επικύρωση του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού των αιτήσεων που θα επιλεγούν στο Καθεστώς. Ο συνολικός αριθμός των αιτήσεων που θα ενταχθούν στο Καθεστώς θα εξαρτηθεί από το διαθέσιμο κονδύλι.
 - Η υπογραφή της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης μεταξύ του ΥΕΕΒΤ και των Δικαιούχων που τελικά θα ενταχθούν στο Καθεστώς.
 - Η υποβολή αιτημάτων καταβολής της ενίσχυσης και ο έλεγχος υλοποίησης των επενδύσεων.
 - Η αποστολή των εγκριμένων αιτημάτων πληρωμής στον ΚΟΑΠ για τον τελικό έλεγχο τους, την καταβολή της ενίσχυσης και τη λογιστική καταχώρηση των χρηματοδοτικών πράξεων.

- ii. Στην κατανομή του διαθέσιμου κονδυλίου συμμετέχουν αιτήσεις που βαθμολογήθηκαν από την Επιτροπή Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης και εξασφάλισαν την ψηλότερη βαθμολογία (100 βαθμοί με ελάχιστο το 55). **Αιτήσεις με βαθμολογία χαμηλότερη των 55 βαθμών δεν μπορούν να τύχουν επιχορήγησης.**
- iii. Τα παρεχόμενα με το Καθεστώς αυτό κίνητρα έχουν τη μορφή χρηματοδοτικών ενισχύσεων για την υλοποίηση συγκεκριμένων επιχειρηματικών σχεδίων. Η χρηματοδότηση, εφόσον ολοκληρωθεί επιτυχώς το έργο, αφορά μη επιστρεπτές επιχορηγήσεις επιλέξιμων δαπανών.

9. Προϋποθέσεις συμμετοχής

- i. Δικαίωμα συμμετοχής στο Καθεστώς έχουν αυτοί που ορίζονται στην Παράγραφο 3 (Δικαιούχοι) του παρόντος Εγχειριδίου και προτίθενται να πραγματοποιήσουν επενδύσεις σε επιλέξιμες δαπάνες όπως αυτές αναλύονται στην Παράγραφο 12 του παρόντος Εγχειριδίου.
- ii. Το ελάχιστο ύψος της προτεινόμενης επένδυσης (επιλέξιμες δαπάνες) ορίζεται στις €20.000 για τους Δικαιούχους Α και στις €10.000 για τους Δικαιούχους Β.
- iii. Μαζί με την αίτηση θα πρέπει να υποβάλλονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά / πιστοποιητικά / έγγραφα κ.λ.π. που καθορίζονται στο έντυπο αίτησης και όπου απαιτείται, τεχνοοικονομική μελέτη (το Παράρτημα Ι του εντύπου της αίτησης είναι σχετικό). **Η τεχνοοικονομική μελέτη είναι απαραίτητη για όλες τις νέες επιχειρήσεις και για υφιστάμενες όταν το επενδυτικό πρόγραμμα είναι πέραν των €100.000 ή πρόκειται να δραστηριοποιηθούν σε νέους τομείς που περιλαμβάνονται στις δραστηριότητες που καλύπτει το Καθεστώς.** Διευκρινίζεται ότι τα απαιτούμενα παραστατικά που έχουν ημερομηνία λήξης, για να γίνουν αποδεκτά θα πρέπει να έχουν ισχύ και μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.
- iv. Η αιτούμενη για ενίσχυση επένδυση θα πρέπει να πληροί τους όρους του Άρθρου 45 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1305/2013 και όπου απαιτείται να γίνεται εκτίμηση της αναμενόμενης περιβαλλοντικής επίπτωσης, με βάση τη συγκεκριμένη για την επένδυση νομοθεσία, όταν αυτή μπορεί να θίξει το περιβάλλον (το Παράρτημα VII είναι σχετικό) .

- v. Επιχείρηση που εγκρίθηκε για οποιαδήποτε επιχορήγηση από άλλο Σχέδιο Ενισχύσεων για τις ίδιες επενδύσεις δεν δικαιούται χορηγία από το παρόν Καθεστώς.
- vi. Η επιχείρηση που έχει οριστική καταδικαστική απόφαση δικαστηρίου για δόλο, απάτη ή/ και άλλο αδίκημα, που συντελέστηκε σε σχέση με προηγούμενο Σχέδιο Χορηγιών του ΥΕΕΒΤ ή απόφαση της αρμόδιας Αρχής του Υπουργείου για τον αποκλεισμό της για τρία (3) χρόνια από όλα τα Σχέδια Χορηγιών του ΥΕΕΒΤ ή/ και για λήψη περαιτέρω νομικών μέτρων, δεν δικαιούται χορηγία στα πλαίσια του παρόντος Σχεδίου εκτός και αν έχουν παρέλθει τρία (3) χρόνια από την ημερομηνία της εν λόγω καταδικαστικής απόφασης ή απόφασης της αρμόδιας Αρχής.

10. Άλλες Υποχρεώσεις των Δικαιούχων

- Σε περίπτωση που η συνολική δημόσια στήριξη υπερβαίνει τις €10.000 οι δικαιούχοι υποχρεούνται όπως τοποθετήσουν αφίσα με πληροφορίες σχετικά με την χρηματοδοτούμενη πράξη (ελάχιστο μέγεθος Α3), όπου θα επισημαίνεται η χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό όπως η είσοδος σε κτίριο.
- Σε περίπτωση που η συνολική δημόσια στήριξη υπερβαίνει τις €50.000 οι δικαιούχοι υποχρεούνται όπως τοποθετήσουν σε εμφανές σημείο των εγκαταστάσεων τους, μεταλλική επεξηγηματική πινακίδα διαστάσεων τουλάχιστον 150 εκ X 100 εκ όπως περιγράφεται στο **Παράρτημα V**.
- Σε περίπτωση που ο δικαιούχος διαθέτει διαδικτυακό τόπο που διατηρεί για επαγγελματική χρήση θα πρέπει να τοποθετήσει σύντομη περιγραφή με πληροφορίες σχετικά με την χρηματοδοτούμενη πράξη, όπου θα επισημαίνεται η χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση.
- Σε περίπτωση εγκατάλειψης του έργου κατά το στάδιο υλοποίησής του, εφόσον έχει εκπνεύσει η προθεσμία ολοκλήρωσης που ορίζεται στην Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης, ή
 - κατά την περίοδο της πενταετίας που άρχεται από την ημερομηνία καταβολής του τελευταίου μέρους της χορηγίας, η επιχείρηση πωλήσει ή μεταβιβάσει ή μετακινήσει για οποιοδήποτε λόγο ή εκμισθώσει κτιριακές εγκαταστάσεις, μηχανήματα ή εξοπλισμό που έχουν επιχορηγηθεί, ή

- κατά την περίοδο της πενταετίας που άρχεται από την ημερομηνία καταβολής του τελευταίου μέρους της χορηγίας διαπιστωθεί παύση για οποιοδήποτε λόγο της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης **χωρίς προηγούμενη έγκριση της Αρμόδιας Υπηρεσίας** (τέτοια έγκριση θα δίδεται σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις), θα εφαρμόζονται οι ποινές/κυρώσεις που αναφέρονται στο σημείο 19 – Μειώσεις και αποκλεισμοί – του παρόντος εντύπου.

11. Ύψος Χορηγίας

11.1 Το ύψος της χορηγίας ανέρχεται στο **40%** για όλες τις κατηγορίες **Δικαιούχων** πάνω στις επιλέξιμες δαπάνες της επένδυσης με ανώτατο ποσό χορηγίας τις €400.000 για τις επιχειρήσεις που αναφέρονται ως «Δικαιούχοι Α» και τις €200.000 για τους «Δικαιούχους Β», κατά την πρώτη Προκήρυξη του Καθεστώτος.

Το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για τις ανάγκες της πρώτης Προκήρυξης (€10εκ.) θα κατανεμηθεί για την ικανοποίηση δύο κατηγοριών αιτήσεων ως ακολούθως:

Για την κατηγορία «αιτήσεις για επενδύσεις πέραν των €100.000»	€6 εκ.
Για την κατηγορία «αιτήσεις για επενδύσεις μέχρι €100.000»	€4 εκ.
ΣΥΝΟΛΟ	€10 εκ.

Σε περίπτωση που μετά την αξιολόγηση και βαθμολόγηση των αιτήσεων και την κατανομή των πιο πάνω ποσών στις δικαιούχες επιχειρήσεις εξοικονομηθεί οποιοδήποτε ποσό από μια εκ των δύο πιο πάνω κατηγοριών, το Υπουργείο διατηρεί το δικαίωμα να μεταφέρει το ποσό αυτό στην άλλη κατηγορία στην οποία θα υπάρχουν δικαιούχοι που δεν ικανοποιήθηκαν στα πλαίσια του εγκριμένου προϋπολογισμού της Προκήρυξης.

Νοείται ότι, εάν εξοικονομηθεί οποιοδήποτε ποσό από τον προϋπολογισμό της πρώτης Προκήρυξης αυτό θα μεταφερθεί για τις ανάγκες επόμενων Προκηρύξεων του Καθεστώτος.

Για τις **συμπράξεις/συγχωνεύσεις εγκεκριμένων Οργανώσεων και Ομάδων Παραγωγών** στις οποίες συμμετέχουν **πέραν των δύο Οργανώσεων ή/και Ομάδων**, το ποσοστό ενίσχυσης θα ανέρχεται στο **60%** των επιλέξιμων δαπανών.

Στις περιπτώσεις **Δικαιούχων Β** που οι επιχειρήσεις τους είναι εγκατεστημένες ή θα εγκατασταθούν σε **ορεινές περιοχές**, το ανώτατο ύψος χορηγίας φθάνει τις **€300.000**. Για σκοπούς εφαρμογής της πρόνοιας θα χρησιμοποιείται ο σχετικός κατάλογος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (**Παράρτημα VI**).

11.2 Το υπόλοιπο ποσό πέραν της Δημόσιας Χρηματοδότησης για την κάλυψη του συνολικού προϋπολογισμού θεωρείται **ίδια συμμετοχή** για την υλοποίηση του έργου. Η ίδια συμμετοχή δύναται να καλυφθεί είτε με δανεισμό από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα είτε με ίδιους πόρους.

Η **ίδια συμμετοχή** θα αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία που θα υποβάλλονται με το φάκελο της αίτησης π.χ. λογαριασμοί καταθέσεων, επιστολή/ βεβαίωση τράπεζας κτλ. στο όνομα της επιχείρησης ή των κυρίων μετόχων. Σε περίπτωση που τα ίδια κεφάλαια προέρχονται από μετόχους της επιχείρησης θα πρέπει να υποβάλλεται ξεχωριστή Υπεύθυνη Δήλωση/ Δέσμευση στην οποία να αναφέρεται η πρόθεση τους για παραχώρηση ιδίων κεφαλαίων στην επιχείρηση για χρηματοδότηση της επένδυσής της.

Στην περίπτωση **τραπεζικού δανεισμού** για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής ή μέρους της, είναι απαραίτητη η υποβολή επιστολής ή/και βεβαίωσης χρηματοπιστωτικού ιδρύματος για **έγκριση χρηματοδότησης** του επιχειρηματικού σχεδίου.

Αιτήσεις που δεν τεκμηριώνουν τη χρηματοδότηση της επένδυσής είτε με ίδια κεφάλαια είτε μέσω δανεισμού θα προχωρούν σε αξιολόγηση νοουμένου ότι πληρούνται οι άλλοι όροι συμμετοχής. Μετά το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης και βαθμολόγησης και εάν η επενδυτική πρόταση περιλαμβάνεται στον κατάλογο των Δικαιούχων, τότε θα δίνεται χρονικό διάστημα έξι μηνών από την ημερομηνία της επιστολής έγκρισης για να παρουσιάσει τεκμηρίωση χρηματοδότησης της επένδυσής για υπογραφή της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης. Σε αντίθετη περίπτωση η έγκριση θα ακυρώνεται (η παράγραφος 15 είναι σχετική).

Νοείται ότι κατά το στάδιο της υλοποίησης του προτεινόμενου επενδυτικού προγράμματος **οι πληρωμές για επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει απαραίτητα να γίνονται μέσω τραπεζικού λογαριασμού στο όνομα του Δικαιούχου.**

11.3 Η Δημόσια Χρηματοδότηση θα καταβάλλεται απευθείας στο Δικαιούχο και δεν επιτρέπεται η εκχώρηση της σε τρίτους.

11.4 Στις περιπτώσεις **ομίλων εταιρειών** (επιχειρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 3 της Σύστασης της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με ημερομηνία 06/05/2003 και αριθμό 2003/361/EK) - **η χορηγία θα συμψηφίζεται** έτσι ώστε αυτή που θα δικαιούνται όλες οι εταιρείες του ομίλου να μην ξεπερνά τα πιο πάνω ανώτατα ποσά.

12. Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της χορηγίας είναι:

12.1 Κτίρια και επεκτάσεις κτιρίων και υποστατικών

12.1.1 Η κατηγορία δαπανών αφορά:

- Ανέγερση ή/και επέκταση ή/και διαμόρφωση/διαρρύθμιση κτιρίων και υποστατικών. Σε περίπτωση που η ανέγερση διενεργείται σε ακίνητο που δεν ανήκει στον αιτητή, τότε απαιτείται συμφωνία μίσθωσης του ακινήτου μεταξύ του αιτητή και του ιδιοκτήτη του ακινήτου.

Σημειώνεται ότι η αγορά κτιρίου καθώς και το κόστος απόκτησης της γης δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες.

- Υποδομές για ηλεκτρομηχανολογικές και υδραυλικές εγκαταστάσεις, μέτρα πυρασφάλειας, κλιματισμού και εξαερισμού.
- Υποδομές για εγκατάσταση συστημάτων προστασίας του περιβάλλοντος, μείωσης της ρύπανσης και εξοικονόμησης ενέργειας και νερού καθώς και συστήματα ασφάλειας και υγιεινής.

- Δαπάνες που προκύπτουν από τη βελτίωση του εσωτερικού ελέγχου της ποιότητας και τη συμμόρφωση με τα νέα πρότυπα που επιβάλλονται από την Ευρωπαϊκή νομοθεσία για τη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων.
- Εκθετήρια / εγκαταστάσεις λιανικού εμπορίου **αποκλειστικά** για Αναγνωρισμένες Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών
- Άλλες δαπάνες που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη κατηγορία και κατά την κρίση της Επιτροπής κρίνονται απαραίτητες για τις ανάγκες της επιχείρησης ανάλογα με τη δραστηριότητα.

12.1.2 Σε περιπτώσεις **ανέγερσης ή επέκτασης κτιρίων/υποστατικών** το επιλέξιμο κόστος θα υπολογίζεται πάνω στον καλυμμένο χώρο των κτιρίων που θα επιχορηγούνται και το ανώτατο ύψος της επιλέξιμης δαπάνης **δεν θα υπερβαίνει τα €800 ανά τετραγωνικό μέτρο καλυμμένου χώρου** ενώ σε περιπτώσεις **διαμόρφωσης/διαρρύθμισης κτιριακών εγκαταστάσεων** το ανώτατο ύψος της επιλέξιμης δαπάνης **δεν θα υπερβαίνει τα €250 ανά τετραγωνικό μέτρο καλυμμένου χώρου.**

12.1.3 Για επενδύσεις σε νέα κτίρια ή προσθήκες που αυξάνουν/ τροποποιούν το εμβαδό του καλυμμένου χώρου θα πρέπει να υποβάλλεται η Άδεια Οικοδομής εφόσον υπάρχει. Στις περιπτώσεις που δεν έχει ακόμα εξασφαλιστεί η Άδεια Οικοδομής να παρουσιάζεται βεβαίωση από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ότι έχει κατατεθεί αίτηση για εξασφάλιση σχετικής Άδειας. Η καταβολή της επιδότησης θα γίνεται μόνο αφού εξασφαλιστεί η σχετική Άδεια Οικοδομής. Υπογραμμίζεται ότι, **η χρήση του υποστατικού που θα αναγράφεται στην Άδεια Οικοδομής θα πρέπει να συνάδει με τη δραστηριότητα του επενδυτικού σχεδίου.**

12.1.4 Στις περιπτώσεις ανέγερσης νέων υποστατικών θα λαμβάνεται υπόψη το πραγματικό κόστος των κτιρίων (εξαιρουμένης της αξίας της γης) βάσει τεκμηριωμένων παραστατικών όπως τιμολόγια, αποδείξεις, βεβαιώσεις κτλ. Στις περιπτώσεις **ιδιοκατασκευών**, περιλαμβανομένων των κατασκευών από συγγενικά πρόσωπα/επιχειρήσεις, θα λαμβάνεται υπόψη μόνο το κόστος των υλικών κατασκευής.

12.1.5 Σε περιπτώσεις αιτήσεων που αφορούν οικοδομικές εργασίες η υλοποίηση των οποίων άρχισε πριν από την υποβολή της αίτησης, πρέπει να υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση υπογραμμένη τόσο από τον αιτητή όσο και από τον αρχιτέκτονα/πολιτικό μηχανικό του έργου, στην οποία να γίνεται λεπτομερής περιγραφή των υλοποιηθέντων εργασιών, μαζί με αναλυτική κατάσταση περιγραφής του κόστους τους. Διευκρινίζεται ότι οι εν λόγω δαπάνες δεν θα θεωρούνται ως επιλέξιμες.

12.1.6 Το επιλέξιμο κόστος για τις **δαπάνες μελέτης και επίβλεψης** Αρχιτεκτόνων, Πολιτικών Μηχανικών, Μηχανολόγων Μηχανικών και άλλων παρόμοιων δαπανών, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το **6% του επιλέξιμου προϋπολογισμού για τις κτιριακές εγκαταστάσεις.**

12.1.7 Συνήθεις εξωτερικές εργασίες όπως δρόμοι, πλακόστρωτα, περιφράξεις και άλλες σχετικές εργασίες δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες, εκτός και αν κριθούν αναγκαίες λόγω της φύσης της προτεινόμενης δραστηριότητας.

Νοείται ότι οποιοσδήποτε οικοδομικές εργασίες, μετατροπές και επεκτάσεις θα γίνονται αποδεκτές για σκοπούς ενίσχυσης **μόνο εφόσον εξασφαλίζονται όλες οι σχετικές άδειες και παρουσιάζονται τα απαιτούμενα παραστατικά όπως αναλύονται στο έντυπο αίτησης.**

12.2 Καινούρια μηχανήματα και εξοπλισμός

12.2.1 Η κατηγορία δαπανών αφορά:

- Νέα μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός που εξυπηρετούν την παραγωγή, ποιοτικό έλεγχο/ δοκιμές, αποθήκευση, διάθεση των προϊόντων και την λειτουργία της επιχείρησης (συμπεριλαμβανομένων και των χώρων διοίκησης) νοουμένου ότι βρίσκονται εντός του εργοστασιακού χώρου.
- Μεταφορικά μέσα διακίνησης προϊόντων και πρώτων υλών εντός του χώρου παραγωγής (περονοφόρα – forklifts).
- Νέα σύγχρονα μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός πληροφορικής όπως ηλεκτρονικοί υπολογιστές, εξοπλισμός μηχανογράφησης, λογισμικά κτλ.

- Νέα συστήματα αυτοματοποίησης όπως μέσα αποθήκευσης πρώτων υλών και προϊόντων, εξοπλισμός αποθηκευτικών χώρων, εντός της μονάδας.
- Συστήματα κλιματισμού, εξαερισμού και μέτρων πυρασφάλειας.
- Επενδύσεις σε φωτοβολταϊκά συστήματα για κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της επιχείρησης.
- Δαπάνες σε επίπεδο λιανικού εμπορίου, **μόνο για Αναγνωρισμένες Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών.**
- Άλλες δαπάνες που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη κατηγορία και κατά την κρίση της Επιτροπής κρίνονται απαραίτητες για τις ανάγκες της επιχείρησης ανάλογα με τη δραστηριότητα.

Στις περιπτώσεις ιδιοκατασκευών, περιλαμβανομένων των κατασκευών από συγγενικά πρόσωπα/επιχειρήσεις, λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς χορηγίας μόνο το πραγματικό κόστος των υλικών κατασκευής, το οποίο θα τεκμηριώνεται με τα τιμολόγια/παραστατικά αγοράς τους.

Ο ορισμός «καινούρια μηχανήματα και εξοπλισμός» δεν περιλαμβάνει:

- Μεταχειρισμένα ή επισκευασμένα μηχανήματα και εξοπλισμό ή/και ανταλλακτικά για επιδιόρθωση υφιστάμενων μηχανημάτων.
- Έπιπλα και εξοπλισμό γραφείου εξαιρουμένων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Λογισμικού.
- Ψυγεία, βιτρίνες και άλλα που αφορούν τη λιανική πώληση.
- Αναλώσιμα εργαλεία και εξαρτήματα.
- Αυτοτελές μηχάνημα ή εργαλείο ή άλλο εξοπλισμό του οποίου η αξία είναι χαμηλότερη των €200.
- Μεγάλα περνοφόρα οχήματα (forklifts) που χρησιμοποιούνται εκτός του εργοστασιακού χώρου
- Ανυψωτικά Μηχανήματα (εκτός των ανυψωτικών μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται στο χώρο του εργοστασίου)

12.3 Μεταφορικά Μέσα

Η κατηγορία δαπανών αφορά την αγορά καινούργιων εμπορικών μεταφορικών μέσων απαραίτητων για την διακίνηση πρώτων υλών και τελικών προϊόντων που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τις ανάγκες της επιχείρησης. Η επιλεξιμότητα του μεταφορικού μέσου θα αποφασίζεται ανάλογα με τη δραστηριότητα της επιχείρησης και την αναγκαιότητα χρήσης ειδικού οχήματος.

Το επιλέξιμο κόστος για την αγορά των εμπορικών οχημάτων **περιορίζεται στις €100.000** ανά αιτητή για όλη την περίοδο εφαρμογής του Καθεστώτος.

12.4 Γενικά έξοδα

Γενικά έξοδα που συνδέονται με τις επιλέξιμες δαπάνες όπως αυτές αναλύονται στις παρ. 12.1-12.3.

Η κατηγορία δαπανών αφορά:

- **Αμοιβές συμβούλων για ετοιμασία τεχνοοικονομικής μελέτης για σκοπούς του Καθεστώτος – ανώτατο ποσό μέχρι €2.000.** Σημειώνεται ότι, το κόστος α) ετοιμασίας του φακέλου της αίτησης δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη και β) της τεχνοοικονομικής μελέτης είναι επιλέξιμο νοουμένου ότι απαιτείται με βάση τις πρόνοιες του Καθεστώτος.

Για την καταβολή της χορηγίας θα πρέπει να παρουσιαστεί αντίγραφο της σχετικής μελέτης. Σε περίπτωση που απαιτείται η υποβολή της μελέτης βιωσιμότητας θα πρέπει να προσκομίζεται με την αίτηση.

- **Δαπάνες αρχικής πιστοποίησης για συστήματα διαχείρισης ποιότητας και ασφάλειας των τροφίμων**, αν συνδέονται με υλικές επενδύσεις του έργου – **ανώτατο ποσό μέχρι €5.000.**

Για την καταβολή της χορηγίας θα πρέπει να παρουσιάζεται το Πιστοποιητικό Πιστοποίησης ή Διαπίστευσης (από Διαπιστευμένο Φορέα) ή άλλα παρόμοια παραστατικά όπως σχετική μελέτη, τεχνικός φάκελος κ.λ.π..

Δεν περιλαμβάνονται στις επιλέξιμες δαπάνες:

- Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας σε οποιαδήποτε κατηγορία δαπανών.
- Επενδύσεις στο επίπεδο λιανικού εμπορίου, εξαιρουμένων αυτών που πραγματοποιούνται από Αναγνωρισμένες Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών.
- Δαπάνες (προκαταβολές, πληρωμές έναντι παραγγελιών κ.λ.π.) που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

Διευκρινίσεις:

- Η έναρξη υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου μπορεί να γίνεται μετά την υποβολή της αίτησης στο Υπουργείο. **Στις περιπτώσεις δαπανών για σκοπούς ετοιμασίας τεχνοοικονομικής μελέτης (όπου απαιτείται η υποβολή της) και αρχιτεκτονικών σχεδίων, οι δαπάνες που τιμολογήθηκαν μετά την 01/09/2015 είναι επιλέξιμες.**
- Για σκοπούς του Καθεστώτος, ως ημερομηνία υλοποίησης της επένδυσης θεωρείται:
 - α) Για τα μηχανήματα/ εξοπλισμό ή υλικά που αφορούν κτιριακές εγκαταστάσεις τα οποία εισάγονται από την αιτήτρια επιχείρηση από το εξωτερικό η ημερομηνία εισαγωγής τους/ παραλαβής τους.
 - β) Για τα μηχανήματα/ εξοπλισμό/μεταφορικά μέσα που η επιχείρηση αγοράζει από την εγχώρια αγορά, η ημερομηνία του τιμολογίου του προμηθευτή.
 - γ) Για τα κτίρια/επεκτάσεις κτιρίων και υποστατικών/διαμόρφωση χώρων (εκτός των περιπτώσεων που αναφέρονται στο [α] πιο πάνω) καθώς και για τις υπόλοιπες δαπάνες, οι ημερομηνίες των τιμολογίων που θα παρουσιάζονται. Τα τιμολόγια και οι σχετικές αποδείξεις πληρωμής πρέπει να είναι εκδομένα στο όνομα της αιτήτριας επιχείρησης.

Η πραγματοποίηση δαπανών πριν την έκδοση της απόφασης, γίνεται **με αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης** και δε δεσμεύει την τελική απόφαση της Αρμόδιας Αρχής σχετικά με την έγκριση ή μη της αίτησης.

- Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που προμηθεύεται η επιχείρηση στα πλαίσια του Καθεστώτος πρέπει να είναι **καινούρια**.
- Για όλες τις δαπάνες, απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα πρωτότυπα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών και οι αποδείξεις εξόφλησής τους. Στις περιπτώσεις μακροπρόθεσμης περιόδου αποπληρωμής των επενδύσεων, αντί απόδειξης εξόφλησης μπορεί να γίνεται αποδεκτή η διασφαλισμένη τραπεζική εγγύηση αποπληρωμής.
- Το κόστος των μηχανημάτων και του εξοπλισμού πάνω στο οποίο θα υπολογίζεται η χορηγία, σημαίνει την τιμή CIF (Cost, Insurance and Freight -Αξία, Ασφάλεια και Ναύλος) όταν αυτά εισάγονται από άλλη χώρα από την ίδια την επιχείρηση ή την τιμή αγοράς (τιμολογίου) όταν αυτά αγοράζονται από την εγχώρια αγορά.
- Τιμολόγια που θα εκδίδονται από κυπριακές επιχειρήσεις – προμηθευτές μηχανημάτων / εξοπλισμού που δεν είναι εγγεγραμμένες στο Φ.Π.Α. δεν θα γίνονται αποδεκτά.
- Τιμολόγια με αξία πάνω από €500 (μη περιλαμβανομένου του Φ.Π.Α.) θα γίνονται αποδεκτά μόνο εάν η εξόφληση τους (απόδειξη πληρωμής) γίνεται με επιταγές της επιχείρησης στο όνομα του προμηθευτή ή με πιστωτική κάρτα ή μέσω τράπεζας νοουμένου ότι τεκμηριώνεται με σχετικά παραστατικά (κατάσταση τραπεζικού λογαριασμού κλπ). Σε περίπτωση που μέρος του τιμολογίου πληρώνεται τοις μετρητοίς αυτό δεν θα λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς χορηγίας.
- **Όλα τα στοιχεία ενεργητικού που θα επιχορηγηθούν θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο στη μονάδα που λαμβάνει την ενίσχυση, θα θεωρούνται αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού και θα πρέπει να αγοράζονται από τρίτους.** Κατά συνέπεια, σε περιπτώσεις αγοράς προϊόντων ή πρώτων υλών από συγγενικά πρόσωπα/επιχειρήσεις θα λαμβάνεται υπόψη μόνο το κόστος αγοράς ή και κατασκευής τους. Σημειώνεται ότι η αγορά υπηρεσιών μεταξύ των οποίων και η αγορά / ανάπτυξη λογισμικού από συγγενικά πρόσωπα / επιχειρήσεις δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη.

- Για επενδύσεις που αφορούν μηχανήματα/εξοπλισμό, μεταφορικά μέσα και γενικά έξοδα θα πρέπει να υποβάλλονται προσφορές. Οι προσφορές για μηχανήματα / εξοπλισμό και μεταφορικά μέσα θα πρέπει να συνοδεύονται και από τεχνική περιγραφή (φυλλάδια και άλλο ενημερωτικό υλικό στα οποία να φαίνονται τα χαρακτηριστικά των μηχανημάτων όπου είναι δυνατό). **Επενδύσεις για τις οποίες δεν θα υποβάλλονται προσφορές δεν θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς χορηγίας.**
- Για μηχανήματα/εξοπλισμό/μεταφορικά μέσα **αξίας πάνω από €30.000 να υποβάλλονται δύο συγκρίσιμες προσφορές από διαφορετικούς προμηθευτές.**
- Σε περίπτωση που είναι αδύνατο να προσκομιστεί δεύτερη προσφορά αυτό **θα πρέπει να αιτιολογηθεί γραπτώς.** Η Υπηρεσία Βιομηχανικής Ανάπτυξης θα αποφασίζει κατά πόσο η αιτιολογία είναι επαρκής ή όχι.
- Ο αιτητής δεν είναι υποχρεωμένος να επιλέξει την προσφορά με τη χαμηλότερη τιμή. **Σε περίπτωση που επιλέξει την προσφορά με την ψηλότερη τιμή και νοουμένου ότι η απόκλιση των δύο προσφορών είναι πέραν του 20%, θα πρέπει να αιτιολογήσει γραπτώς την απόφασή του στο Υπουργείο.**
- Η Επιτροπή Αξιολόγησης διατηρεί το δικαίωμα καθορισμού του τελικού επιλέξιμου κόστους για όλες τις κατηγορίες δαπανών της προτεινόμενης επένδυσης.
- Ο Δικαιούχος για να λάβει χορηγία στα πλαίσια του Καθεστώτος, θα πρέπει να έχει διευθετήσει τις υποχρεώσεις του με τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, την Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) και το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων (Φόρος Εισοδήματος).

13. Υποβολή Αιτήσεων

Τα Έντυπα Υποβολής των αιτήσεων υποβάλλονται **μόνο** ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή στη διεύθυνση: Υπουργείο Ενέργειας Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, 1421 Λευκωσία, με την ένδειξη **«Καθεστώς 4.2 – Μεταποίηση, Εμπορία και/ή Ανάπτυξη Γεωργικών Προϊόντων, Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020».**

- Το Έντυπο Υποβολής της Αίτησης θα πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένο και να επισυνάπτονται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα που αναφέρονται σ' αυτό.
- Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να κρατήσουν αντίγραφο του Εντύπου Υποβολής της αίτησης τους.
- Αιτήσεις μπορούν να υποβληθούν εντός της περιόδου που ορίζεται στην σχετική Πρόσκληση Υποβολής Αιτήσεων.
- Έντυπο Υποβολής Αίτησης που ταχυδρομείται μετά την καταληκτική ημερομηνία που ορίζεται στη δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, θεωρείται εκπρόθεσμο και δε θα εξετάζεται (ημερ. ταχυδρόμησης θεωρείται η σφραγίδα του ταχυδρομείου στο φάκελο αποστολής).
- Κάθε επιχείρηση μπορεί να υποβάλει μια αίτηση ανά προκήρυξη του Καθεστώτος εντός της καθορισμένης περιόδου που θα ανακοινώνεται.

Τονίζεται ότι μετά την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων δεν θα γίνεται αποδεκτή οποιαδήποτε τροποποίηση ή συμπλήρωση της υποβληθείσας πρότασης ή η υποβολή και αντικατάσταση στοιχείων, πληροφοριών ή αποδεικτικών στοιχείων, εκτός εάν εμπίπτει στις πρόνοιες της παραγράφου 14.

Σχετικά με τον Διεθνή Αριθμό Τραπεζικού Λογαριασμού (IBAN) ο ΚΟΑΠ θα προχωρήσει σε κατάργηση των επιμέρους μητρώων προσωπικών δεδομένων που διατηρούσε ανά Μέτρο / Καθεστώς και στην συνένωσή τους σε ένα ενιαίο Μητρώο Αιτητών. Στο εν λόγω μητρώο θα φυλάσσονται τα προσωπικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων επικοινωνίας (τηλέφωνα / διευθύνσεις), καθώς και τα IBAN των αιτητών όλων των Μέτρων / Καθεστώτων που εφαρμόζει ο ΚΟΑΠ είτε αποκλειστικά, είτε μέσω των αναδόχων του.

Έτσι οποιοσδήποτε επιθυμεί να υποβάλει αίτηση συμμετοχής σε οποιοδήποτε Μέτρο / Καθεστώς που εφαρμόζει ο ΚΟΑΠ είτε αποκλειστικά, είτε μέσω των αναδόχων του θα πρέπει πρώτα να εγγραφεί στο Μητρώο Αιτητών του ΚΟΑΠ και δεν θα μπορεί πλέον να δηλώνει στα επιμέρους Μέτρα / Καθεστώτα τα στοιχεία επικοινωνίας και το IBAN.

Στο παρόν στάδιο έχουν καταχωρηθεί στο Μητρώο Αιτητών όλοι οι αιτητές που έχουν συμμετάσχει έστω και μια φορά κατά το παρελθόν στο Σχέδιο Εκταρικών Επιδοτήσεων. Όσοι δεν είναι καταχωρημένοι στο Μητρώο Αιτητών ή όσοι επιθυμούν τροποποίηση των στοιχείων τους, θα πρέπει να συμπληρώσουν τα σχετικά έντυπα που θα βρουν στα επαρχιακά γραφεία του ΚΟΑΠ, στην ιστοσελίδα του ΚΟΑΠ και του ΥΕΕΒΤ και να τα υποβάλουν στα Επαρχιακά Γραφεία του ΚΟΑΠ.

Για την πληρωμή θα χρησιμοποιηθεί το IBAN που είναι δηλωμένο στο Μητρώο Αιτητών του ΚΟΑΠ.

14. Διαδικασίες εξέτασης, αξιολόγησης και ένταξης των αιτήσεων

14.1 Έλεγχος τυπικών προϋποθέσεων και δικαιολογητικών

Η Υπηρεσία προβαίνει στον έλεγχο της πληρότητας της αίτησης και στον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, σύμφωνα με την Παράγραφο 9 του παρόντος Εγχειριδίου. Στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας της αίτησης, αυτή απορρίπτεται με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας και ενημερώνονται σχετικά οι αιτητές.

Εάν το έντυπο της αίτησης δεν είναι πλήρως συμπληρωμένο ή κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών προκύψουν ελλείψεις εγγράφων, ενημερώνεται γραπτώς το συντομότερο ο ενδιαφερόμενος ο οποίος υποχρεούται **εντός τριάντα ημερολογιακών ημερών** από την τελευταία ημερομηνία της περιόδου υποβολής των αιτήσεων ή από την ημερομηνία αποστολής της σχετικής επιστολής (με ταχυδρομείο, τηλεομοιότυπο ή και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί, να συμπληρώσει την αίτηση και να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά. Παρερχομένης άπρακτης της προθεσμίας αυτής ή σε περίπτωση που και τα νέα στοιχεία κρίνονται ανεπαρκή, η αίτηση απορρίπτεται με απόφαση του Διευθυντή και ενημερώνεται σχετικά ο ενδιαφερόμενος.

Τονίζεται ότι, αιτήσεις που δεν θα περιέχουν βασικές πληροφορίες του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου, όπως πίνακα επενδύσεων, θα απορρίπτονται άμεσα. Οι υπόλοιπες προτάσεις προχωρούν προς αξιολόγηση.

14.2 Αξιολόγηση και βαθμολόγηση των αιτήσεων

Αιτήσεις που πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής και συνοδεύονται με όλα τα απαραίτητα έγγραφα και πιστοποιητικά, προχωρούν στο στάδιο της αξιολόγησης από την αρμόδια Επιτροπή Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης, με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στο **Παράρτημα IV**. Η αξιολόγηση των αιτήσεων θα γίνεται με τη διαδικασία της συγκριτικής αξιολόγησης.

Η Επιτροπή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της διατηρεί πλήρη αυτονομία και ανεξαρτησία, υπό την προϋπόθεση ότι ενεργεί εντός νόμιμων πλαισίων δηλ. μέσα στα πλαίσια των νόμων και κανονισμών που διέπουν την Προκήρυξη και υλοποίηση του Καθεστώτος.

Οι αιτήσεις που θα επιλεγούν και συμπεριληφθούν στους καταλόγους των υποψηφίων για ένταξη τους στο Καθεστώς, θα είναι αυτές που θα συγκεντρώσουν **τουλάχιστον το 55%** της συνολικής βαθμολογίας και θα καταχωρούνται με σειρά προτεραιότητας με κριτήριο το ύψος της συνολικής βαθμολογίας.

14.3 Αιτήσεις που θα ενταχθούν στο Καθεστώς

Οι αιτήσεις που τελικά θα ενταχθούν στο Καθεστώς θα είναι αυτές με την ψηλότερη βαθμολογία, ακολουθώντας τους καταλόγους των υποψηφίων για ένταξη τους στο Καθεστώς μέχρι εξάντλησης του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της δημόσιας χρηματοδότησης. Για το σκοπό αυτό θα δημιουργηθούν δύο κατάλογοι, ο ένας για επενδύσεις μέχρι €100.000 και ο άλλος για επενδύσεις πέραν των €100.000 (η παράγραφος 11.1 είναι σχετική).

Στις περιπτώσεις επενδυτικών προτάσεων που δεν μπορούν να τύχουν χρηματοδότησης λόγω εξάντλησης του σχετικού προϋπολογισμού ή γιατί απορρίπτονται λόγω χαμηλής βαθμολογίας θα αποστέλλεται επιστολή για ενημέρωση των ενδιαφερομένων στην οποία θα αναφέρονται οι λόγοι απόρριψης της αίτησης.

Σημειώνεται ότι οι τελικοί κατάλογοι των προτάσεων που θα ενταχθούν στο Καθεστώς θα επικυρώνονται από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και θα κοινοποιούνται στον ΚΟΑΠ.

15. Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης

Για τις προτάσεις που θα ενταχθούν στο Καθεστώς, θα υπογράφεται σχετική Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης μεταξύ του Δικαιούχου και του ΥΕΕΒΤ, με την οποία έκαστο μέρος θα αναλαμβάνει τις σχετικές δεσμεύσεις και υποχρεώσεις. Στη Συμφωνία καθορίζονται οι υποχρεώσεις του Δικαιούχου και δεσμεύεται το Δημόσιο για την καταβολή της χορηγίας, εφόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που αναφέρονται σε αυτή. Τις δεσμεύσεις και υποχρεώσεις της επιχείρησης θα εγγυούνται άλλα δύο φυσικά πρόσωπα, τα οποία δεν θα είναι υπάλληλοι της επιχείρησης εκτός και αν είναι και μέτοχοί της.

Κατά την υπογραφή της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης, ο Δικαιούχος προσκομίζει τα απαιτούμενα χαρτόσημα για χαρτοσήμανση της Συμφωνίας σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

Η υπογραφή της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης θα γίνεται **νοουμένου ότι έχει τεκμηριωθεί η δυνατότητα της αιτήτριας επιχείρησης να χρηματοδοτήσει την προτεινόμενη επένδυση** είτε μέσω ιδίων πόρων (π.χ. καταθέσεις) είτε μέσω σχετικής έγκρισης δανείου ή άλλης διευκόλυνσης από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα. Για όσες επιχειρήσεις δεν υπέβαλαν τα απαραίτητα αποδεικτικά για τη χρηματοδότηση της πρότασης κατά το στάδιο της αίτησης, θα δίδεται προθεσμία έξι (6) μηνών, από την ημερομηνία της εγκριτικής επιστολής, για προσκόμιση τους και υπογραφή της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης. Σε αντίθετη περίπτωση, η έγκριση θα ακυρώνεται και οι πόροι θα διατίθενται σε τυχόν επιλαχόντες αιτητές.

16. Υλοποίηση των Επενδύσεων / Έργων

Οι επιχειρήσεις μπορούν να προχωρούν στην υλοποίηση των επενδύσεων τους μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης τους στο Υπουργείο με αποκλειστικά δική τους ευθύνη και σύμφωνα πάντα με το επενδυτικό πρόγραμμα που δηλώνουν.

Η πλήρης υλοποίηση και αποπεράτωση των επενδύσεων σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης θα πρέπει να γίνεται μέσα σε **διάστημα 24 μηνών** από την ημερομηνία της επιστολής έγκρισης που θα παραλαμβάνουν από το Υπουργείο. Επενδύσεις που δε θα ολοκληρώνονται μέχρι την καταληκτική ημερομηνία δεν θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς χορηγίας.

Επέκταση της περιόδου υλοποίησης για όλους τους αιτητές μπορεί να αποφασιστεί και να κοινοποιηθεί προς τους αιτητές από το ΥΕΕΒΤ μετά από έγκριση της Διαχειριστικής Αρχής και του ΚΟΑΠ.

Η ημερομηνία λήξης της επένδυσης διαπιστώνεται από τα τιμολόγια και άλλα παραστατικά ή και με επιτόπου επιθεώρησή τους.

17. Παρακολούθηση Πορείας Υλοποίησης των Έργων

Η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των έργων θα γίνεται μέσω **αναλυτικών εκθέσεων προόδου (ενδιάμεσης & τελικής πιστοποίησης - ολοκλήρωσης)**. Το σχετικό έντυπο – υπόδειγμα θα αποστέλλει η Αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου σε όλες τις επιχειρήσεις που θα εγκριθούν.

Ο **έλεγχος της πορείας υλοποίησης** των έργων θα πραγματοποιείται μέσω φυσικών και οικονομικών πιστοποιήσεων, που θα διενεργούνται από την Υπηρεσία, η δε επιχείρηση υποχρεούται να προσκομίζει κάθε απαιτούμενη νόμιμη άδεια ή πιστοποιητικό που αφορά την επένδυση.

Οι εκθέσεις προόδου θα υποβάλλονται από την επιχείρηση προς την αρμόδια Υπηρεσία σε δυο φάσεις καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, σύμφωνα με τον παρακάτω **Πίνακα**.

Χρόνος Υποβολής Αναλυτικών Εκθέσεων Προόδου

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: Ως η Παράγραφος 16		
ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ	ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΟΔΟΥ
Μετά την υλοποίηση τουλάχιστον του 30% του έργου και το αργότερο σε 12 μήνες από την ημερομηνία της επιστολής έγκρισης	Α' ΦΑΣΗ	Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου
Μετά την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου, την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης και το αργότερο σε 24 μήνες από την ημερομηνία της επιστολής έγκρισης	Β' ΦΑΣΗ	Τελική Έκθεση Ολοκλήρωσης

Διευκρινίζεται ότι σε περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία της επιστολής έγκρισης ο αιτητής **θα πρέπει να υλοποιήσει τουλάχιστον το 30%** του εγκεκριμένου επενδυτικού του έργου, **με ελάχιστο ποσό €10.000** και να υποβάλει την Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου. Στη συνέχεια και το αργότερο σε 24 μήνες από την ημερομηνία της επιστολής έγκρισης, ο αιτητής θα πρέπει να ολοκληρώσει την υλοποίηση των επενδύσεων που εγκρίθηκαν για χορηγία και να υποβάλει την Τελική Έκθεση Ολοκλήρωσης.

Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί η Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου ο αιτητής πρέπει να ενημερώσει γραπτώς το Υπουργείο για τους λόγους μη υλοποίησης της επένδυσης σε ποσοστό 30%. Η Υπηρεσία θα αποφασίσει κατά πόσο η καθυστέρηση είναι αιτιολογημένη έτσι ώστε να δοθεί ή όχι έγκριση για ολοκλήρωση του έργου εντός της χρονικής περιόδου των 24 μηνών που αναφέρεται στην παράγραφο 16 του παρόντος εντύπου.

Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί η Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου και δεν έχει ενημερωθεί το Υπουργείο, η Υπηρεσία εξετάζει αυτεπάγγελτα την πρόοδο του έργου και εάν διαπιστώσει ότι δεν πραγματοποιήθηκε ικανοποιητική πρόοδος στην υλοποίηση του εγκεκριμένου επενδυτικού έργου και δεν τεκμηριωθεί η πρόθεση του αιτητή για υλοποίηση του έργου, η έγκριση θα ακυρώνεται με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας, το έργο θα απεντάσσεται από το Καθεστώς και θα αποδεσμεύονται οι σχετικοί πόροι.

18. Τρόπος καταβολής της χορηγίας

18.1 Η καταβολή της δημόσιας χορηγίας μπορεί να γίνεται σε τρεις (3) φάσεις όπως φαίνεται στον πιο κάτω Πίνακα.

Καταβολή δημόσιας χρηματοδότησης

ΦΑΣΕΙΣ Υλοποίησης Έργου	Πιστοποιηθέν Έργο	Δημόσια Χρηματοδότηση
Α ΦΑΣΗ	Υπογραφή της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης	Προκαταβολή που θα καλύπτει μέχρι 50% της εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης

Β ΦΑΣΗ	Μετά την υλοποίηση και πιστοποίηση δαπανών πέραν του 30% και μέχρι 60% του έργου	Χορηγία που αντιστοιχεί στο πιστοποιημένο επιλέξιμο κόστος, αφαιρουμένης τυχόν προκαταβολής και νοουμένου ότι το ποσό της επιλέξιμης επένδυσης υπερβαίνει το κατώτατο όριο επένδυσης των €20.000 και €10.000 για τους Δικαιούχους Α και Β, αντίστοιχα
Γ ΦΑΣΗ	Μετά την ολοκλήρωση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου, των στόχων του και της έναρξης λειτουργίας της επιχείρησης	Χορηγία επί του υπόλοιπου επιλέξιμου κόστους που υλοποιήθηκε και πιστοποιήθηκε

18.2 Για την πληρωμή της προκαταβολής (Α Φάση) δεν είναι απαραίτητη η διενέργεια δαπανών, απαιτείται όμως η υποβολή γραπτού αιτήματος από τον Δικαιούχο (πρότυπο θα εξασφαλίζεται από το Υπουργείο).

Η προκαταβολή θα καταβάλλεται σε ποσοστό που δε θα υπερβαίνει το 50% της δημόσιας ενίσχυσης, **υπό την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος θα υποβάλει τραπεζική εγγύηση υπέρ του ΚΟΑΠ σε ποσοστό 100% του ύψους της προκαταβολής.** Η εγγύηση προκαταβολής θα λήγει έξι μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης των επενδύσεων, δηλαδή 30 μήνες από την ημερομηνία της εγκριτικής επιστολής, αλλά θα αποδεδμεύεται όταν εξακριβωθεί από τον ΚΟΑΠ, μετά την υλοποίηση, τον λογιστικό έλεγχο και την επαλήθευση των επενδύσεων για τις οποίες παραχωρήθηκε προκαταβολή, ότι το ποσό της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στην πραγματική δαπάνη που σχετίζεται με την επένδυση, υπερβαίνει το ποσό της προκαταβολής.

Σημειώνεται ότι η προκαταβολή που καταβάλλεται σε Δικαιούχο Έργου που εντάσσεται στο Καθεστώς θα πρέπει να καλύπτεται από δαπάνες που καταβάλλονται από τον Δικαιούχο στο πλαίσιο εφαρμογής του Έργου και να δικαιολογείται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, σύμφωνα με τους όρους του Καθεστώτος.

18.3 Για την πληρωμή του ποσού της Β Φάσης θα γίνεται οικονομικός και φυσικός έλεγχος της προόδου του έργου και για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου θα πρέπει να υπάρχουν τα πρωτότυπα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης

και οι αποδείξεις πληρωμής τους. Νοείται ότι πριν την καταβολή της χορηγίας θα κατατίθενται όλες οι απαιτούμενες άδειες που είναι δυνατόν να εξασφαλισθούν και που αφορούν το έργο της επένδυσης.

18.4 Η καταβολή του υπόλοιπου ποσού της χορηγίας (Γ Φάση) θα γίνεται μετά την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου σύμφωνα πάντα με το εγκεκριμένο επενδυτικό πρόγραμμα και στην περίπτωση των νέων επιχειρήσεων μετά και την πραγματοποίηση των πρώτων πωλήσεων. Η εκκίνηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας θα πιστοποιείται με την προσκόμιση τριών τιμολογίων πώλησης. Νοείται ότι πριν την καταβολή της χορηγίας θα κατατίθενται όλες οι απαιτούμενες άδειες που αφορούν το έργο της επένδυσης. Σε περιπτώσεις όπου η επιχειρηματική δραστηριότητα έχει εποχιακό χαρακτήρα (π.χ ελαιοτριβεία) και η ολοκλήρωση της επένδυσης δεν συμπίπτει με την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης, η επιβεβαίωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας μπορεί να γίνεται μετά την καταβολή της χορηγίας στα πλαίσια των εκ των υστέρων ελέγχων.

18.5 Ο εγκεκριμένος στόχος απασχόλησης που αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, πρέπει να καλυφθεί κατά το 100%. Σε περίπτωση που ο στόχος της απασχόλησης δεν καλυφθεί κατά 100% τότε το συγκεκριμένο κριτήριο επαναβαθμολογείται από την Υπηρεσία και αν η νέα βαθμολογία είναι κάτω από τις 55 μονάδες ή με την νέα σειρά κατάταξης η αίτηση ευρίσκεται εκτός του καταλόγου των προτάσεων που εντάσσονται στο Καθεστώς τότε αυτή απεντάσσεται και απαιτείται εντόκως η επιστροφή τυχόν καταβληθείσας χορηγίας.

18.6 Σημειώνεται ότι η καταβολή ολόκληρου του ποσού της εγκεκριμένης χορηγίας μπορεί να γίνει σε μια μόνο φάση νοούμενου ότι η επιχείρηση ολοκληρώσει έγκαιρα το επενδυτικό της πρόγραμμα, εξασφαλίσει όλες τις απαιτούμενες άδειες και πιστοποιηθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου της.

18.7 Σε περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά μικρότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση θα υπολογισθεί επί του πραγματοποιηθέντος και πιστοποιηθέντος κόστους του έργου (λαμβάνοντας υπόψη και το ελάχιστο ύψος της προτεινόμενης επένδυσης, όπως φαίνεται στην Παράγραφο

9). Σε περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά ψηλότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση υπολογίζεται επί της εγκριθείσας δαπάνης.

18.8 Για την πληρωμή του 30% ή και περισσότερο της εγκριθείσας χορηγίας θα πρέπει το επιλέξιμο κόστος της επένδυσης να είναι ίσο ή και μεγαλύτερο των € 20.000 για τους Δικαιούχους Α και € 10.000 για τους Δικαιούχους Β όπως αυτό φαίνεται στην Παράγραφο 9(ii).

18.9 Κατά το στάδιο επαλήθευσης της επένδυσης η Υπηρεσία Βιομηχανίας & Τεχνολογίας δύναται να αναθεωρήσει το τελικό επιλέξιμο κόστος των εγκριμένων δαπανών, νοουμένου ότι δεν ξεπερνά το συνολικό εγκριμένο προϋπολογισμό.

18.10 Σε περίπτωση μη υλοποίησης του έργου μέσα στην προθεσμία που αναφέρεται στην Παράγραφο 16 σε βαθμό που η επιχείρηση να μην μπορεί να λειτουργήσει νόμιμα και να παράξει / διαθέσει το προϊόν της, τότε αυτή χάνει το σχετικό δικαίωμα και ακολουθούνται οι διαδικασίες απένταξης της από το Καθεστώς και επιστροφής του ποσού τυχόν καταβληθείσας επιχορήγησης προσαυξημένο με τόκο, που θα υπολογίζεται βάσει του εκάστοτε επιτοκίου που θα ισχύει σύμφωνα με την Κυπριακή / Κοινοτική νομοθεσία, από την ημερομηνία παραχώρησης του .

18.11 Η υποβολή των αποδεικτικών στοιχείων και όλων των απαραίτητων αδειών για καταβολή της τελευταίας δόσης της χορηγίας (Γ Φάση) θα πρέπει να γίνεται το αργότερο **σε τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία λήξης της περιόδου υλοποίησης των επενδύσεων που αναφέρεται στην εγκριτική επιστολή**. Σε περίπτωση κωλύματος θα πρέπει να υποβάλλεται τεκμηριωμένο αίτημα για παράταση και ανάλογη απόφαση θα λαμβάνεται από το Διευθυντή της Υπηρεσίας Βιομηχανίας & Τεχνολογίας.

18.12 Επιχειρήσεις που θα συμμετάσχουν στο Καθεστώς, πριν την καταβολή της ενίσχυσης που αναλογεί για επενδύσεις που υλοποιήθηκαν στα πλαίσια της Β και Γ Φάσης θα πρέπει να προσκομίσουν μεταξύ άλλων:

- Συγκεντρωτική κατάσταση των δράσεων που υλοποιήθηκαν.
- Αντίγραφα των:

(α) σελίδων του Γενικού Καθολικού (Detailed Ledger Report) στις οποίες θα πρέπει να είναι καταχωρημένες οι νέες επενδύσεις.

(β) καταστάσεων του/ων τραπεζικού/ων λογαριασμού/ων της επιχείρησης στις οποίες να φαίνονται οι εκκαθαρίσεις των επιταγών με τις οποίες πληρώθηκαν οι επενδύσεις.

- Βάσει των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου με ημερομηνίες 06/05/2010 και 20/02/2013, τα ακόλουθα:
 - Βεβαίωση από την Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Έντυπο ΦΠΑ 105) ότι η εταιρεία έχει υποβάλει τις σχετικές δηλώσεις και ότι έχει τακτοποιημένες όλες τις υποχρεώσεις της.
 - Βεβαίωση από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Έντυπο ΥΚΑ Β-7) που να αναφέρει το συνολικό αριθμό εργοδοτούμενων και ότι η εταιρεία έχει διευθετήσει τις εισφορές/τέλη στα Ταμεία στα οποία υπάρχει υποχρέωση πληρωμής εισφορών/τελών.
 - Βεβαίωση από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων (Έντυπο Ε.Πρ.93) που να αναφέρει ότι η εταιρεία έχει υποβάλει όλες τις φορολογικές δηλώσεις και έχει εξοφλήσει όλες τις οφειλές της με βάση τις νομοθεσίες του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων.

19. Μειώσεις και αποκλεισμοί

Στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και στους Κανονισμούς που αναφέρονται στη νομική βάση του Καθεστώτος, προνοούνται μειώσεις και αποκλεισμοί για περιπτώσεις που αφορούν διαφορές στην αιτούμενη και μετρούμενη από την Αρμόδια Αρχή ποσότητα, την μη εκτέλεση υποχρεώσεων από τον αιτητή που απορρέουν από τη συμμετοχή του στο Καθεστώς και στις περιπτώσεις δόλου εκ μέρους του αιτητή.

Περιπτώσεις επιβολής ποινών (ισχύουν και για τους εκ των υστέρων έλεγχους)

Οι διάφορες μειώσεις που απορρέουν από διοικητικούς, επιτόπιους ή και εκ των υστέρων ελέγχους και επιβάλλονται ανά δράση, επεξηγούνται αναλυτικά στο έντυπο

ανάλυσης ποσού δράσεων που τυπώνεται από το μηχανογραφικό πρόγραμμα του Καθεστώτος και τοποθετείται σε κάθε φάκελο αίτησης.

Περιπτώσεις επιβολής ποινών όταν παρατηρηθούν διαφορές μεταξύ του αιτούμενου και του επιλέξιμου ποσού χορηγίας

Οι υποβληθείσες αιτήσεις πληρωμής εξετάζονται και καθορίζονται τα ποσά τα οποία είναι επιλέξιμα για ενίσχυση. Καθορίζονται τα εξής:

α) το ποσό που πρέπει να καταβληθεί στον δικαιούχο με βάση μόνον την αίτηση πληρωμής (ποσό αιτήματος πληρωμής).

β) το ποσό που πρέπει να καταβληθεί στον δικαιούχο αφού εξεταστεί η επιλεξιμότητα της αίτησης πληρωμής. (επιλέξιμο ποσό που θα ληφθεί υπόψη για την χορηγία).

Στην περίπτωση που το ποσό που καθορίζεται βάσει του σημείου α) υπερβαίνει το ποσό που καθορίζεται βάσει του σημείου β) κατά ποσοστό άνω του 10 %, εφαρμόζεται μείωση στο ποσό που καθορίζεται βάσει του σημείου β). Το ποσό της μείωσης ισούται με τη διαφορά μεταξύ των δύο αυτών ποσών αλλά δεν υπερβαίνει την πλήρη ανάκτηση της στήριξης.

Το ποσοστό της απόκλισης υπολογίζεται ως εξής:

$$\frac{\text{ποσό σημείου α} - \text{ποσό σημείου β}}{\text{ποσό σημείου β}} * 100$$

Ωστόσο, δεν επιβάλλονται κυρώσεις εάν ο δικαιούχος είναι σε θέση να καταδείξει σε βαθμό ικανοποιητικό ότι δεν ευθύνεται για την ένταξη του μη επιλέξιμου ποσού ή εάν η Μονάδα Εφαρμογής/ ο ΚΟΑΠ κρίνει με άλλο τρόπο που τον ικανοποιεί ότι ο εν λόγω δικαιούχος δεν υπέχει ευθύνη.

Τέτοιες διαφορές μπορεί να προκύπτουν από διαφορές στα ποσά που υπάρχουν στα τιμολόγια που υποβάλλονται και στις εγκριθείσες δαπάνες. Διαφορές μπορεί να προκύψουν επίσης από τη μέτρηση του επιτόπιου ελέγχου ειδικά για ανεγέρσεις διαφόρων υποστατικών, ισοπεδώσεις και γενικότερα χωροταξικές δράσεις. Η έγκριση για τέτοιες δράσεις γίνεται με βάση των τετραγωνικών, τρεχόντων ή κυβικών μέτρων (αναλόγως της δράσεως) και στις περιπτώσεις που το αποτέλεσμα του επιτόπιου ελέγχου διαφέρει από την προκαταρκτική έγκριση και το αίτημα της πληρωμής, τότε γίνονται αναλογικές μειώσεις στο ποσό χορηγίας, που έχει και σαν αποτέλεσμα και

την επιβολή κυρώσεων για τις περιπτώσεις που υπάρχει διαφορά μεγαλύτερη του 10%, όπως αναφέρεται και πιο πάνω.

Περιπτώσεις αθέτησης υποχρεώσεων που απορρέουν από την αίτηση / συμμετοχή στο Μέτρο

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος ή τυχόν νέος διαχειριστής αθετήσει υποχρέωση που απορρέει από την αίτηση / συμμετοχή στο Καθεστώς θα πρέπει ο δικαιούχος να επιστρέψει το σύνολο του ποσού της επιδότησης που του καταβλήθηκε προσαυξημένο, κατά περίπτωση κατά τους τόκους.

Εάν διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος έχει υποβάλει ψευδή δήλωση εκ προθέσεως, η υπό εξέταση πράξη αποκλείεται από την ενίσχυση του ΕΓΤΑΑ και τα τυχόν ποσά που έχουν καταβληθεί ανακτώνται προσαυξημένα, κατά περίπτωση κατά τους τόκους. Επιπλέον, ο δικαιούχος αποκλείεται από τη λήψη ενίσχυσης στο πλαίσιο του ίδιου Καθεστώτος για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης και το επόμενο.

Σε σοβαρότερες κατηγορίες, όπως π.χ. δόλος, παραποίηση κρατικών εγγράφων, ο ΚΟΑΠ θα προχωρά και στην ποινική δίωξη των αιτητών με καταγγελία στην Αστυνομία.

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος ή τυχόν νέος διαχειριστής αθετήσει τη μακροχρόνια του υποχρέωση / δέσμευση για διατήρηση των επιδοτημένων δράσεων μέσω του Καθεστώτος, για 5 χρόνια από την ημερομηνία τελικής πληρωμής που θα του γίνει από τον ΚΟΑΠ, τότε θα πρέπει ο δικαιούχος να επιστρέψει το ποσό που αναλογεί στο μέρος των δράσεων για τις οποίες δεν τηρείται η συγκεκριμένη πρόνοια, λαμβανομένου υπόψη και των ποινών που αναφέρονται πιο πάνω, προσαυξημένο, κατά περίπτωση κατά τους τόκους.

Περιπτώσεις μη επιβολής ποινών

Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις:

- όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία:
- θάνατος του δικαιούχου
- μακροχρόνια ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία
- σοβαρή φυσική καταστροφή που προκαλεί σημαντική ζημιά στην εκμετάλλευση

- απαλλοτρίωση του συνόλου ή σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον δεν ήταν προβλέψιμη κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης·
- όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε προφανή σφάλματα
- όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε σφάλμα της αρμόδιας αρχής ή άλλης αρχής και εφόσον το σφάλμα δεν μπορούσε να εντοπιστεί εύλογα από το πρόσωπο το οποίο αφορά η διοικητική κύρωση
- όταν το συγκεκριμένο πρόσωπο μπορεί να πείσει την αρμόδια αρχή ότι δεν ευθύνεται για τη μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις ή εάν η αρμόδια αρχή πεισθεί άλλως ότι δεν ευθύνεται το συγκεκριμένο πρόσωπο

Η γνωστοποίηση των περιπτώσεων ανωτέρας βίας και οι σχετικές αποδείξεις πρέπει να υποβάλλονται γραπτώς με την ίδια διαδικασία με την οποία υποβάλλεται η αίτηση εντός 10 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που μπορεί ο δικαιούχος ή ο πληρεξούσιος αντιπρόσωπος του να πράξει αναλόγως.

20. Κοινοποίηση Παρατυπιών

Όλες οι περιπτώσεις παρατυπιών που θα εντοπίζονται, σε οποιοδήποτε σημείο κατά την διαδικασία εφαρμογής του Καθεστώτος, θα πρέπει να κοινοποιούνται προς το Τμήμα ΚΟΑ & Αγροτικής Ανάπτυξης με βάση την διαδικασία κοινοποίησης παρατυπιών που θεσπίστηκε από την Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης και εγκρίθηκε από τον Επίτροπο του ΚΟΑΠ. Το Τμήμα ΚΟΑ & Αγροτικής Ανάπτυξης με την σειρά του κοινοποιεί τις διαπιστωθείσες παρατυπίες στην Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης.

Ο ΚΟΑΠ κοινοποιεί στην Επιτροπή όλες τις παρατυπίες εκ μέρους των αιτητών που διαπιστώνονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1848/2006 της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις παρατυπίες και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στα πλαίσια της χρηματοδότησης της κοινής γεωργικής πολιτικής και της οργάνωσης συστήματος πληροφόρησης στον τομέα αυτό. Η έννοια της "παρατυπίας" είναι εκείνη που δίδεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του Κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95, σύμφωνα με την οποία παρατυπία συνιστά κάθε παράβαση διάταξης του δικαίου της ΕΕ που προκύπτει από πράξη ή παράληψη ενός οικονομικού φορέα, με πραγματικό ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα να ζημιωθεί ο γενικός προϋπολογισμός της ΕΕ είτε με τη μείωση ή ματαίωση εσόδων

που προέρχονται από ίδιους πόρους που εισπράττονται απευθείας για λογαριασμό της ΕΕ, είτε με αδικαιολόγητη δαπάνη για τον κοινοτικό προϋπολογισμό.

Για κάθε παρατυπία, ο ΚΟΑΠ παρέχει προς την Επιτροπή (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)) λεπτομερή στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1848/2006. Μεταξύ όλων των άλλων στοιχείων που προβλέπονται από τον προαναφερόμενο Κανονισμό, κοινοποιούνται επίσης προς την Επιτροπή τα προσωπικά δεδομένα των αιτητών. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι τα προσωπικά δεδομένα των αιτητών δύναται επίσης να κοινοποιηθούν στην OLAF σύμφωνα και με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1469/95 του Συμβουλίου της 22ης Ιουνίου 1995 σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν έναντι ορισμένων δικαιούχων συναλλαγών που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ. Η OLAF με τη σειρά της δύναται να κοινοποιήσει τα δεδομένα αυτά στις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1469/95 και το άρθρο 7 των κανόνων εφαρμογής του.

21. Προστασία προσωπικών δεδομένων

Οι αιτητές ενημερώνονται για τη λειτουργία στον ΚΟΑΠ αρχείου Προσωπικών Δεδομένων, σύμφωνα με το Άρθρο 11 του Περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου του 2001.

Η τήρηση του αρχείου αποσκοπεί στην καλύτερη δυνατή λειτουργία του ΚΟΑΠ και των σκοπών που υπηρετεί.

Σκοποί του ΚΟΑΠ είναι:

- (α) η διαχείριση των πιστώσεων του Ταμείου Πληρωμών,
- (β) η πρόληψη και πάταξη ατασθαλιών σε σχέση με τις πιστώσεις που αναφέρονται στο σημείο (α),
- (γ) η ανάκτηση ποσών που προέρχονται από τις πιστώσεις που αναφέρονται στο σημείο (α), οι οποίες απωλέστηκαν λόγω παρατυπίας ή αμέλειας.

Την ευθύνη για τη λειτουργία του αρχείου έχει ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών, Μιχαήλ Κουτσόφτα 20 (γωνία Εσπερίδων και Μιχαήλ Κουτσόφτα) 2000 Λευκωσία, τηλ.: 000357-22557777, Φαξ: 00357-22557755.

Αποδέκτες του αρχείου ή μέρους αυτού και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχει, είναι: Ανάδοχοι του ΚΟΑΠ, Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, Όργανο Πιστοποίησης ΚΟΑΠ, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF),

Όργανα και Επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Υπουργείο Εσωτερικών και άλλοι Δημόσιοι Οργανισμοί, Τμήματα και Υπηρεσίες, στο πλαίσιο των νόμιμων αρμοδιοτήτων τους.

22. Δημοσιοποίηση στοιχείων αιτητών

Σε εφαρμογή των άρθρων 111 και 112 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ο ΚΟΑΠ υποχρεούται να δημοσιοποιήσει στην ιστοσελίδα του συγκεκριμένα στοιχεία των δικαιούχων κονδυλίων προερχόμενων από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Τα στοιχεία θα περιλαμβάνουν τηρουμένων των σχετικών προνοιών: Το ονοματεπώνυμο (για φυσικά πρόσωπα), την πλήρη εταιρική επωνυμία (για νομικά πρόσωπα), την επωνυμία της ένωσης (για ενώσεις χωρίς δική τους νομική προσωπικότητα), τον δήμο ή την κοινότητα ή το χωριό και τον ταχυδρομικό κώδικα, τα αντίστοιχα ποσά των ενισχύσεων τα οποία έχει λάβει κάθε δικαιούχος κατά το υπό εξέταση οικονομικό έτος και τη φύση και περιγραφή των χρηματοδοτούμενων μέτρων. Η δημοσιοποίηση πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση υποχρέωσης που επιβάλλουν οι εν λόγω Ενωσιακοί Κανονισμοί. Τα δεδομένα ή στοιχεία που δημοσιοποιούνται ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις Αρμόδιες Αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ένωσης και των Κρατών Μελών για σκοπούς διαφύλαξης των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

23. Ενστάσεις

Επιχειρήσεις των οποίων οι αιτήσεις απορρίπτονται λόγω μη επιλεξιμότητας ή που δεν περιλαμβάνονται στους τελικούς καταλόγους για ένταξη τους στο Καθεστώς λόγω χαμηλής βαθμολογίας ή που μέρος των επενδύσεων τους έχει απορριφθεί γιατί θεωρήθηκε μη επιλέξιμο, έχουν το δικαίωμα όπως μέσα σε 30 ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής επιστολής του Υπουργείου ή της ενημερωτικής επιστολής του ΚΟΑΠ για την καταβολή της χορηγίας, να υποβάλουν γραπτή ένσταση που αποστέλλεται ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή προς το Υπουργείο.

Στην επιστολή θα πρέπει να ζητείται επανεξέταση της αίτησης συμμετοχής, παραθέτοντας συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους πιστεύεται ότι δεν έπρεπε να απορριφθεί ή δεν βαθμολογήθηκε σωστά.

Οι ενστάσεις θα εξετάζονται από τριμελή Επιτροπή (Επιτροπή Ενστάσεων) που θα απαρτίζεται από Λειτουργούς του ΥΕΕΒΤ και ένα εκπρόσωπο του ΚΟΑΠ και η οποία θα ορίζεται για το σκοπό αυτό από τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου.

Σκοπός της Επιτροπής Ενστάσεων είναι να διασφαλίσει ότι η πρόταση έτυχε ίσης και δίκαιης μεταχείρισης από την Επιτροπή Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης και την Υπηρεσία.

Στις περιπτώσεις ενστάσεων που αφορούν απορρίψεις λόγω μη τήρησης των τυπικών προϋποθέσεων, η Επιτροπή Ενστάσεων εξετάζει το περιεχόμενο του φακέλου της αίτησης για να διαπιστώσει εάν υπήρξε οποιαδήποτε παράλειψη ή λάθος και αποφασίζει εάν κρίνεται δικαιολογημένη ή όχι η ένσταση τους.

Στις περιπτώσεις ενστάσεων που αφορούν αιτήσεις οι οποίες πληρούσαν τις τυπικές προϋποθέσεις και απορρίφθηκαν είτε λόγω χαμηλής βαθμολογίας ή για άλλο λόγο, η Επιτροπή Ενστάσεων εξετάζει τους λόγους της κάθε ένστασης σε σχέση μόνο με το περιεχόμενο του φακέλου της αίτησης και δεν αποδέχεται την αντικατάσταση των υποβληθέντων στοιχείων και παραστατικών.

Η υποβολή διευκρινήσεων ή/και συμπληρωματικών στοιχείων για περαιτέρω τεκμηρίωση μπορεί να γίνει αποδεκτή.

Ενστάσεις που τυχόν να υποβληθούν εκ παραδρομής στα Γραφεία του ΚΟΑΠ, θα διαβιβάζονται και αυτές στο Υπουργείο για εξέταση από την Επιτροπή Ενστάσεων.

Η Επιτροπή Ενστάσεων, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, διατηρεί πλήρη αυτονομία και ανεξαρτησία, υπό την προϋπόθεση ότι ενεργεί μέσα στα πλαίσια των νόμων και κανονισμών που διέπουν την προκήρυξη και υλοποίηση του Καθεστώτος.

24. Ερμηνείες – Θεσμοί – Τροποποιήσεις

Ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας, ερμηνεύει, συμπληρώνει και τροποποιεί όπου παρουσιάζεται πρόβλημα, τους όρους και πρόνοιες του Καθεστώτος και εισάγει θεσμούς που διευκολύνουν την εφαρμογή του, σε συνεννόηση με τον Επίτροπο του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών και την Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος, για τα θέματα των αρμοδιοτήτων τους

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
Μάρτιος 2016

Παράρτημα Ι της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΙΝΑΚΑΣ

Προβλεπόμενος στο άρθρο 32 της συνθήκης (1) Κλάση της ονοματολογίας των Βρυξελλών	(2) Περιγραφή εμπορευμάτων
Κεφάλαιο 1 Κεφάλαιο 2	Ζώα ζώντα Κρέατα και βρώσιμα παραπροϊόντα σφαγίων
Κεφάλαιο 3 Κεφάλαιο 4	Ιχθείς, μαλακόστρακα και μαλάκια Γάλα και προϊόντα γαλακτοκομίας. Ωά πτηνών. Μέλι φυσικόν
Κεφάλαιο 5 05.04	Έντερα, κύστεις και στόμαχοι ζώων, ολόκληρα ή εις τεμάχια, πλην των εξ ιχθύων τοιούτων
05.15	Προϊόντα ζωικής προελεύσεως, μη αλλαχού κατονομαζόμενα ή περιλαμβανόμενα. Μη ζώντα ζώα των κεφαλαίων 1 και 3, ακατάλληλα διά την ανθρώπινη κατανάλωση
Κεφάλαιο 6 Κεφάλαιο 7	Φυτά ζώντα και προϊόντα ανθοκομίας Λαχανικά, φυτά, ρίζαι και κόνδυλοι, άπαντα εδώδιμα
Κεφάλαιο 8	Καρποί και οπώραι εδώδιμοι. Φλοιοί εσπεριδοειδών και πεπόνων
Κεφάλαιο 9	Καφές, τέιον και αρτύματα (μπαχαρικά), εξαιρέσει του ματέ (κλάσις 09.03)
Κεφάλαιο 10 Κεφάλαιο 11	Δημητριακά Προϊόντα αλευροποιίας, βύνη, άμυλα, γλουτένη, ινουλίνη
Κεφάλαιο 12	Σπέρματα και καρποί ελαιώδεις. Σπέρματα, σπόροι σποράς και διάφοροι καρποί. Βιομηχανικά και φαρμακευτικά φυτά. Άχυρα και χορτονομαί.
Κεφάλαιο 13 ex 13.03 Κεφάλαιο 15 15.01	Πηκτίνη
	Λίπος χοίρειον υπό την ονομασίαν "saindoux" και λοιπά χοίρεια λίπη, λαμβανόμενα διά πιέσεως ή τήξεως. Λίπη πουλερικών λαμβανόμενα διά πιέσεως ή τήξεως

15.02	Λίπη βοοειδών, προβατοειδών και αιγοειδών, ακατέργαστα ή τετηγμένα, περιλαμβανομένων και των λιπών των λεγομένων πρώτης εκθλίψεως
15.03	Στεατίνη, ελαιοστεατίνη, έλαιον του υπό την ονομασία "saindoux" χοιρείου λίπους και ελαιομαργαρίνη, άνευ προσθήκης γαλακτοματοποιών ουσιών, άνευ αναμείξεως ή παρασκευής τινός
15.04	Λίπη και έλαια ιχθύων και θαλασσίων θηλαστικών, έστω και εξηυγενισμένα
15.07	Έλαια φυσικά μόνιμα, ρευστά ή αλοιφώδη, ακαθάριστα κεκαθαρμένα ή εξηυγενισμένα
15.12	Έλαια και λίπη ζωικά ή φυτικά υδρογονωμένα, έστω και εξηυγενισμένα, αλλ' ουχί περαιτέρω επεξεργασμένα
15.13	Μαρμαρίνη, απομίμησις χοιρείου λίπους (simili saindoux) και έτερα βρώσιμα λίπη παρασκευασμένα
15.17	Υπολείμματα προκύπτοντα εκ της επεξεργασίας των λιπαρών ουσιών ή των ζωικών ή φυτικών κηρών
Κεφάλαιο 16	Παρασκευάσματα κρεάτων, ιχθύων, μαλακοστράκων και μαλακίων
Κεφάλαιο 17	
17.01	Σάκχαρις τεύτλων και σακχαροκαλάμου, εις στερεάν κατάστασιν
17.02	Έτερα, σάκχαρα, σιρόπια. Υποκατάστατα του μέλιτος, έστω και μεμειγμένα μετά φυσικού μέλιτος. Σάκχαρα και μελάσσαι κεκαυμένα.
17.03	Μελάσσαι, έστω και αποχρωματισμένοι
17.05(*)	Σάκχαρα, σιρόπια και μελάσσαι, άπαντα αρωματισμένα ή τεχνικώς κεχρωσμένα (περιλαμβανομένης και της δια βανίλλης ή βανιλίνης αρωματισμένης σακχάρεως) εξαιρουμένων των χυμών οπωρών μετά προσθήκης σακχάρεως εις πάσαν αναλογίαν
Κεφάλαιο 18	
18.01	Κακάον εις βαλάνους και θραύσματα βαλάνων, ακατέργαστα ή πεφρυγμένα
18.02	Κελύφη, φλοιοί, μεμβράναι και απορρίμματα κακάου
Κεφάλαιο 20	Παρασκευάσματα οσπρίων, λαχανικών, οπωρών και ετέρων φυτών ή μερών φυτών
Κεφάλαιο 22	
22.04	Γλεύκος σταφυλών, μερικώς ζυμωθέν, έστω και αν η ζύμωσις ανεστάλη καθ' οιονδήποτε έτερον τρόπον, εξαιρέσει της διά προσθήκης οινοπνεύματος

22.05	Οίνοι εκ νωπών σταφυλών. Γλεύκος εκ νωπών σταφυλών, ούτινος η ζύμωσις ανεστάλη τη προσθήκη οινοπνεύματος (περιλαμβανομένων και των μιστελιών)
22.07	Μηλίτης, απίτης, υδρόμελι και έτερα ποτά προερχόμενα εκ ζυμώσεως
ex 22.08(*) ex 22.09(*)	Αιθυλική αλκοόλη, μετουσιωμένη ή μη, οιουδήποτε αλκοολομετρικού τίτλου, λαμβανόμενη από γεωργικά προϊόντα περιλαμβανόμενα στο παράρτημα Ι της συνθήκης, εξαιρουμένων των αποσταγμάτων, ηδύποτων και ετέρων οινοπνευματωδών ποτών, συνθέτων αλκοολούχων παρασκευασμάτων (καλουμένων συμπεπυκνωμένων εκχυλισμάτων) δια την Παρασκευή ποτών
ex 22.10(*)	Όξος εδώδιμον και υποκατάστατα αυτού εδώδιμα
Κεφάλαιο 23	Υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανιών ειδών διατροφής. Τροφαί παρεσκευασμένοι δια ζώα
Κεφάλαιο 24 24.01	Καπνός ακατέργαστος ή μη βιομηχανοποιημένος. Απορρίμματα καπνού
Κεφάλαιο 45 45.01	Φελλός, φυσικός ακατέργαστος και απορρίμματα φελλού. Φελλός εις θραύσματα, κόκκους ή κόνιν
Κεφάλαιο 54 54.01	Λίνον, ακατέργαστον, μουσκευμένον, αποφλοιωμένον, κτενισμένον ή άλλως πως κατειργασμένον, μη όμως νηματοποιημένον: Στυπία και απορρίμματα (περιλαμβανομένου και του εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών προερχομένου λίνου)
Κεφάλαιο 57 57.01	Κάναβις (<i>Cannabis, sativa</i>) ακατέργαστος, μουσκευμένη, αποφλοιωμένη, κτενισμένη ή άλλως κατειργασμένη, αλλά μη νηματοποιημένη. Στυπία και απορρίμματα καννάβευς (περιλαμβανομένων και των προερχομένων εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών)

(*) Κλάση που προστέθηκε από το άρθρο 1 του κανονισμού αριθ. 7α του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, της 18^{ης} Δεκεμβρίου 1959 (ΕΕ 7 της 30.1.1961, σ. 71/61)

ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Πιο κάτω περιγράφονται τα μη επιλέξιμα προϊόντα/δραστηριότητες για συμμετοχή στο Καθεστώς 4.2 « Μεταποίηση, Εμπορία και/ή Ανάπτυξη Γεωργικών Προϊόντων»

1. Δραστηριότητες που σχετίζονται με τους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.
2. Οίνοι από νωπά σταφύλια
3. Ξύδι και υποκατάστατα ξυδιού

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΜΕ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 06.05.2003 ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟ 2003/361/ΕΚ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ, ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Άρθρο 1

Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ως τέτοιες νοούνται ιδίως οι μονάδες που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, ατομικά ή οικογενειακά, προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2

Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

- 1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)** αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.
- 2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση** ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.
- 3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση** ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών

1. **«Ανεξάρτητη επιχείρηση»** είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.

2. **«Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις»** είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, η ίδια ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατόντη επιχείρηση).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών, και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την οικεία επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κινδύνου («business angels») και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον το σύνολο της επένδυσης σε μια ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει 1 250 000 ευρώ·

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατομμύρια ευρώ και λιγότερο από 5 000 κατοίκους.

3. «**Συνδεδεμένες επιχειρήσεις**» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μια από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκήσει κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυρίαρχη επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που κατέχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή με τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις καθόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως όμορη αγορά θεωρείται η αγορά ενός προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ, εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή

περισσότερους δημόσιους οργανισμούς ή δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση δύναται να υποβάλει δηλώσεις σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί ποιος το κατέχει εφόσον η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους ή μέσω φυσικών προσώπων ή ομάδας φυσικών προσώπων. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών και περίοδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους δασμούς.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματοοικονομικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν το φαινόμενο επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν

από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος.

Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί·

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιούνται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο·

γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες·

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά πλεονεκτήματα από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή - εφόσον υπάρχουν - τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης, ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών. Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100% των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με τις συνεργαζόμενες αυτές επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα

στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 7

Στατιστικές

Η Επιτροπή λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να παρουσιάζει τις στατιστικές που καταρτίζει σύμφωνα με τις παρακάτω τάξεις επιχειρήσεων:

- α) 0 έως 1 απασχολούμενο άτομο·
- β) 2 έως 9 απασχολούμενα άτομα·
- γ) 10 έως 49 απασχολούμενα άτομα·
- δ) 50 έως 249 απασχολούμενα άτομα.

Άρθρο 8

Παραπομπές

1. Κάθε κοινοτική κανονιστική ρύθμιση ή κάθε κοινοτικό πρόγραμμα που θα τροποποιείται ή θα καταρτίζεται στο μέλλον και θα αναφέρει τους όρους «ΜΜΕ», «πολύ μικρή επιχείρηση», «μικρή επιχείρηση» ή «μεσαία επιχείρηση» ή οποιονδήποτε άλλον παρόμοιο όρο, πρέπει να παραπέμπει στον ορισμό που περιέχεται στην παρούσα σύσταση.

2. Κατά τη διάρκεια μιας μεταβατικής περιόδου, τα τρέχοντα κοινοτικά προγράμματα που χρησιμοποιούν τον ορισμό ΜΜΕ της σύστασης 96/280/ΕΚ θα εξακολουθήσουν να παράγουν τα αποτελέσματά τους και τα ευεργετήματα υπέρ των επιχειρήσεων, οι οποίες θεωρούντο ως ΜΜΕ κατά την κατάρτισή τους. Δεν θίγονται οι νομικές δεσμεύσεις που ανέλαβε η Επιτροπή βάσει αυτών των προγραμμάτων.

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, οποιαδήποτε τροποποίηση, μέσα στα προγράμματα αυτά, του ορισμού των ΜΜΕ μπορεί να γίνει μόνον αν υιοθετηθεί ο ορισμός που περιέχεται στην παρούσα σύσταση σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Άρθρο 9
Αναθεώρηση

Με βάση τον απολογισμό που θα πραγματοποιηθεί πριν από τις 31 Μαρτίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή του ορισμού που περιέχεται στην παρούσα σύσταση και λαμβανομένων υπόψη ενδεχόμενων τροποποιήσεων του άρθρου 1 της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ περί του ορισμού των συνδεδεμένων επιχειρήσεων κατά την έννοια της εν λόγω οδηγίας, η Επιτροπή προσαρμόζει στο αναγκαίο μέτρο τον ορισμό που περιέχεται στην παρούσα σύσταση, κυρίως δε τα όρια για τον κύκλο εργασιών και το σύνολο του ισολογισμού, ώστε να συνεκτιμηθούν η υπάρχουσα πείρα και οι μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες στην Κοινότητα.

**Κριτήρια για την Αξιολόγηση και Βαθμολόγηση των Αιτήσεων
που θα υποβληθούν στα πλαίσια του Καθεστώτος 4.2**

A. ΓΙΑ ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

**Κριτήρια αξιολόγησης της νέας μονάδας – επιχείρησης
Βαρύτητα 100 μονάδες**

(i) Χρηματοδότηση της επένδυσης (10 μονάδες)

Θα βαθμολογείται ο δείκτης «Ίδια κεφάλαια»: (Κόστος επιλέξιμης επένδυσης – ύψος αναμενόμενης χορηγίας). Για κάθε 0.1 μονάδα του δείκτη μια μονάδα βαθμολογία.

(ii) Ωριμότητα έργου (5 μονάδες)

Λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία που συνθέτουν την ωριμότητα υλοποίησης του έργου όπως εξεύρεση χώρου, εξασφάλιση των απαραίτητων αδειών, δυνατότητα χρηματοδότησης του έργου κ.λ.π.

(iii) Βιωσιμότητα της νέας μονάδας (25 μονάδες)

Λαμβάνονται υπόψη:

- Τα τεκμηριωμένα αποτελέσματα της τεχνοοικονομικής μελέτης¹ που θα υποβάλλεται και περιλαμβάνει καταστάσεις ρευστότητας και κερδοζημιών για μια πενταετία (επικερδότητα, απόδοση κεφαλαίου, ρευστότητα, πωλήσεις, κ.τ.λ.)

15 μονάδες

- Τα προϊόντα που θα παράγονται και οι δυνατότητες προώθησης τους στην αγορά σε σχέση με την γενική κατάσταση της αγοράς (ποιότητα προϊόντων, ιδιαίτερα πλεονεκτήματα και χαρακτηριστικά τους, δυνατότητες προώθησης τους στην εγχώρια αγορά και στο εξωτερικό, τιμές τους σε σύγκριση με τον ανταγωνισμό, κ.α.) Εάν έγινε και οποιαδήποτε έρευνα αγοράς να επισυνάπτεται αντίγραφο της. Η εξωστρέφεια της επιχείρησης και η παραγωγή νέων / καινοτόμων προϊόντων θα θεωρείται πλεονέκτημα.

10 μονάδες

(iv) Θέσεις Εργασίας (10 μονάδες)

- Θέσεις εργασίας που θα δημιουργηθούν

Για κάθε μόνιμη θέση εργασίας που δημιουργείται 2,5 μονάδες.

¹ Η υποβολή πλήρους τεχνοοικονομικής μελέτης από όλες τις νέες επιχειρήσεις είναι απαραίτητη. Η Επιτροπή Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης έχει το δικαίωμα να αμφισβητήσει ή να μη δεχθεί τα αποτελέσματα της τεχνοοικονομικής μελέτης και να αποφασίσει με την δική της κρίση και εμπειρία.

(v) Παραγωγή της πρώτης ύλης (3 μονάδες)

- Οι επενδυτές με προτεραιότητα τους παραγωγούς γεωργικών προϊόντων ή και τις Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών

3 μονάδες

(vi) Εμπειρίες και προσόντα ιδιοκτητών της νέας επιχείρησης (10 μονάδες)

- Οι εμπειρίες των ιδιοκτητών της νέας επιχείρησης από αντίστοιχα έργα ή άσκηση άλλης επιχειρηματικής δραστηριότητας

5 μονάδες

- Το μορφωτικό επίπεδο και τα ακαδημαϊκά προσόντα των ιδιοκτητών της νέας επιχείρησης

5 μονάδες

(vii) Υποδομές της προτεινόμενης επιχείρησης (5 μονάδες)

- Επίπεδο οργάνωσης παραγωγικής διαδικασίας (ύπαρξη τυποποιημένων διαδικασιών, επάρκεια ξεχωριστών χώρων παραγωγής και αποθήκευσης, κτλ.)

2 μονάδες

- Επίπεδο / τρόπος οργάνωσης τμημάτων και χρήσης της πληροφορικής στις λειτουργίες της επιχείρησης

2 μονάδες

- Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας (πιστοποιητικά ποιότητας ISO 9001, ISO 14000, HACCP κ.λ.π)

1 μονάδα

(viii) Η τεχνολογία της επένδυσης (10 μονάδες)

Λαμβάνονται υπόψη:

- Το επίπεδο τεχνολογίας της νέας επένδυσης(κτίρια, μηχανήματα/εξοπλισμός)

5 μονάδες

- Η δυνατότητα χρησιμοποίησης νέας μεθόδου παραγωγής προϊόντων

5 μονάδες

(ix) Η συμβολή της νέας επένδυσης στην προστασία του περιβάλλοντος (5 μονάδες)

- Εξοικονόμηση νερού και χρήση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας **3 μονάδες**
- Διαχείριση αποβλήτων **2 μονάδες**

(x) Τόπος εγκατάστασης της μονάδας (10 μονάδες)

Επιχειρήσεις που θα εγκατασταθούν σε νόμιμες περιοχές της υπαίθρου και όσο πιο μακριά από τα αστικά κέντρα θα εξασφαλίζουν μέχρι και δέκα (10) μονάδες. Η βαθμολογία θα μειώνεται ανάλογα, όσο αυτές γειτνιάζουν με τα αστικά κέντρα.

(xi) Προϊόντα που θα παράγονται με τη νέα επένδυση (7 μονάδες)

Προτεραιότητα έχουν οι επενδύσεις που προορίζονται για την παραγωγή, επεξεργασία, συσκευασία / εμπορία,

- Προϊόντων Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.) ή/και Προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.) **1 μονάδα**
- Παραδοσιακών και Βιολογικών προϊόντων **3 μονάδες**
- Προϊόντων με εξαγωγικό προσανατολισμό **3 μονάδες**

B. ΓΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

B.1. Κριτήρια αξιολόγησης υφιστάμενης κατάστασης

Βαρύτητα 50 μονάδες

(i) Περιοχή εγκατάστασης ή/και μετεγκατάστασης της επιχείρησης (10 μονάδες)

Οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε νόμιμες περιοχές της υπαίθρου και όσο πιο μακριά από τα αστικά κέντρα θα εξασφαλίζουν μέχρι και δέκα (10) μονάδες. Η βαθμολογία θα μειώνεται ανάλογα όσο αυτές γειτνιάζουν με τα αστικά κέντρα

(ii) Οικονομικά στοιχεία τελευταίας διαιτίας βάσει δεικτών (10 μονάδες)

- Επικερδότητα μέχρι **2 μονάδες**
- Απόδοση Κεφαλαίου μέχρι **2 μονάδες**
- Ρευστότητα μέχρι **2 μονάδες**
- Μεταβολή πωλήσεων μέχρι **2 μονάδες**
- Κεφαλαιουχική δομή μέχρι **2 μονάδες**

(iii) Υποδομές της επιχείρησης (10 μονάδες)

- Επίπεδο οργάνωσης παραγωγικής διαδικασίας (ύπαρξη τυποποιημένων διαδικασιών, ύπαρξη και επάρκεια ξεχωριστών χώρων παραγωγής και αποθήκευσης, κτλ.) **2 μονάδες**
- Επίπεδο υφιστάμενου εξοπλισμού **2 μονάδες**
- Επίπεδο / τρόπος οργάνωσης τμημάτων **2 μονάδες**
- Επίπεδο χρήσης πληροφορικής στις λειτουργίες της επιχείρησης **2 μονάδες**
- Εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας (πιστοποιητικά ποιότητας ISO 9001, ISO 14000, HACCP κ.λ.π) **2 μονάδες**

(iv) Οργάνωση και στελέχωση (10 μονάδες)

- Επάρκεια ανθρώπινων πόρων ως προς τη μόρφωση και την εξειδίκευση σε σχέση με το είδος της επιχείρησης. **3 μονάδες**
- Εμπειρία του προσωπικού της επιχείρησης από αντίστοιχα έργα **4 μονάδες**
- Επίπεδο εκπαίδευσης διευθυντικών στελεχών / επαγγελματική εμπειρία **3 μονάδες**

(v) Παραγωγή της πρώτης ύλης (3 μονάδες)

- Οι επενδυτές με προτεραιότητα τους παραγωγούς γεωργικών προϊόντων ή και τις Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών

3 μονάδες

(vi) Προϊόντα που παράγονται (7 μονάδες)

- Προϊόντα Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.) ή/και Προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.)

1 μονάδα

- Παραδοσιακά και Βιολογικά προϊόντα

3 μονάδες

- Προϊόντα με εξαγωγικό προσανατολισμό

3 μονάδες

B.2. Κριτήρια αξιολόγησης του προτεινόμενου επιχειρηματικού σχεδίου **Βαρύτητα 50 μονάδες**

(i) Βιωσιμότητα της νέας επένδυσης (25 μονάδες)

Λαμβάνονται υπόψη:

- α) Τα τεκμηριωμένα αποτελέσματα της τεχνοοικονομικής μελέτης² που θα υποβάλλεται.

β) Οι προβλεπόμενοι λογαριασμοί αποτελεσμάτων και ταμειακής ροής για μια πενταετία από την υλοποίηση της επένδυσης, για τις περιπτώσεις επενδύσεων μέχρι €100.000.

10 μονάδες

- Τα προϊόντα που θα παράγονται και οι δυνατότητες προώθησης τους στην αγορά σε σχέση με τη γενική κατάσταση της αγοράς. Η εξωστρέφεια της επιχείρησης και η παραγωγή νέων/καινοτόμων/ποιοτικά αναβαθμισμένων προϊόντων και προϊόντων με υψηλή προστιθέμενη αξία θα θεωρείται πλεονέκτημα.

4 μονάδες

- Το μέγεθος της επένδυσης σε σχέση με τις οικονομικές δυνατότητες της εταιρείας

3 μονάδες

² Σημειώνεται ότι η υποβολή τεχνοοικονομικής μελέτης είναι απαραίτητη όταν η επένδυση όλων των επιλέξιμων δαπανών είναι ίση ή ψηλότερη από €100.000. Η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να αμφισβητήσει ή να μη δεχθεί τα αποτελέσματα της τεχνοοικονομικής μελέτης και να αποφασίσει με την δική της κρίση και εμπειρία.

- Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής της εταιρείας στη νέα επένδυση (ίδια/δανειακά κεφάλαια)

4 μονάδες

- Η τάση των πωλήσεων της εταιρείας και οι προοπτικές τους

4 μονάδες

(ii) Ωριμότητα έργου (5 μονάδες)

Λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία που συνθέτουν την ωριμότητα υλοποίησης του έργου όπως εξασφάλιση των απαραίτητων αδειών, δυνατότητα χρηματοδότησης του έργου κ.λ.π.

(iii) Τεχνολογία της νέας επένδυσης (10 μονάδες)

Λαμβάνονται υπόψη:

- Επίπεδο τεχνολογίας της νέας επένδυσης και η συμβολή της στην ανάπτυξη της επιχείρησης

5 μονάδες

- Η συμβολή της νέας επένδυσης στη βελτίωση της μεθόδου παραγωγής και στην ποιοτική αναβάθμιση των προϊόντων της

5 μονάδες

(iv) Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης (5 μονάδες)

Η δημιουργία επίλεκτων θέσεων απασχόλησης. Για κάθε μόνιμη θέση που δημιουργείται 2.5 μονάδες.

(v) Η συμβολή της νέας επένδυσης στην προστασία του περιβάλλοντος (5 μονάδες)

- Εξοικονόμηση νερού και χρήση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

3 μονάδες

- Διαχείριση αποβλήτων

2 μονάδες

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Σε περίπτωση που η συνολική δημόσια στήριξη **υπερβαίνει τις €50.000** οι δικαιούχοι **υποχρεούνται** όπως τοποθετήσουν σε εμφανές σημείο των εγκαταστάσεων τους, μεταλλική επεξηγηματική πινακίδα διαστάσεων **τουλάχιστον 150 εκ X 100 εκ.** σύμφωνα με το πρότυπο και το παράδειγμα που ακολουθούν στο παρόν παράρτημα.

ΟΔΗΓΟΣ ΓΡΑΦΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΜΒΛΗΜΑΤΟΣ

Συμβούλιο της Ευρώπης • Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Εισαγωγή

Σκοπός του παρόντος οδηγού γραφικής παρουσίασης είναι να βοηθήσει τους χρήστες να αναπαράγουν σωστά το ευρωπαϊκό έμβλημα. Στη συνέχεια, αναφέρονται οι βασικοί κανόνες για την κατασκευή του εμβλήματος και προσδιορίζονται τα τυποποιημένα χρώματα.

Περιγραφή του συμβόλου

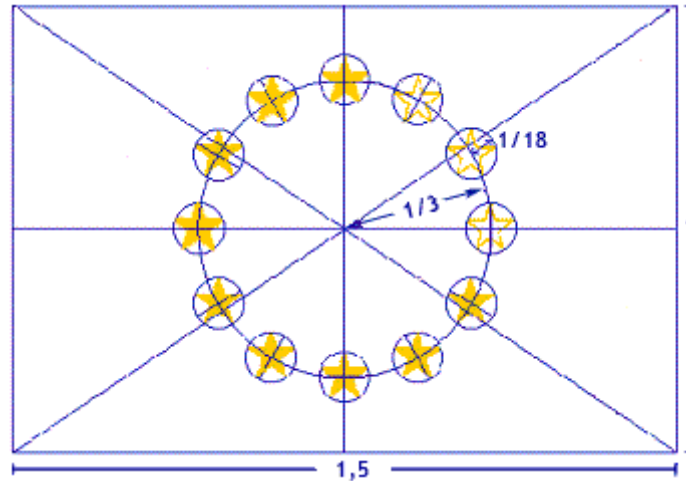
Με υπόβαθρο το κυανό του ουρανού, δώδεκα χρυσά αστέρια σχηματίζουν κύκλο αναπαριστώντας την ένωση των λαών της Ευρώπης. Το πλήθος των αστεριών είναι δώδεκα και δεν αλλάζει, επειδή δώδεκα είναι το σύμβολο της τελειότητας και της ενότητας.

Περιγραφή θυρεού

Επάνω σε γαλάζιο πεδίο, κύκλος δώδεκα χρυσών αστεριών που οι κορυφές τους δεν έρχονται σε επαφή μεταξύ τους.

Γεωμετρική περιγραφή

Το σύμβολο έχει τη μορφή κυανής ορθογώνιας σημαίας, με μήκος μιάμιση φορά το ύψος. Δώδεκα χρυσά αστέρια τοποθετημένα σε ίσες αποστάσεις σχηματίζουν αόρατο κύκλο με κέντρο το σημείο τομής των διαγωνίων του ορθογωνίου. Η ακτίνα του κύκλου είναι ίση προς το ένα τρίτο του ύψους. Καθένα από τα αστέρια έχει πέντε κορυφές ευρισκόμενες στην περιφέρεια αόρατου κύκλου με ακτίνα ίση προς το ένα δέκατο όγδοο του ύψους. Όλα τα αστέρια είναι όρθια, δηλαδή με τη μία κορυφή κατακόρυφη και δύο κορυφές σε ευθεία γραμμή καθέτως προς τον ιστό της σημαίας. Ο κύκλος είναι διατεταγμένος ούτως ώστε τα αστέρια να καταλαμβάνουν τη θέση των ακέραιων ωρών όψεως ωρολογίου. Το πλήθος των αστεριών δεν μεταβάλλεται.

Κανονισμός για τα χρώματα

Έμβλημα

Παντονικό ανακλαστικό κυανό (Pantone Reflex Blue) για την επιφάνεια του ορθογωνίου, παντονικό κίτρινο (Pantone Yellow) για τα αστέρια. Η διεθνής σειρά χρωμάτων «Παντονική» διατίθεται ευρέως, με ευκολία ακόμη και σε μη επαγγελματίες.

Τετραχρωμία

Εάν χρησιμοποιείται τετραχρωμία, δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν τα δύο τυποποιημένα χρώματα. Ως εκ τούτου, είναι ανάγκη να αναδημιουργηθούν με τη χρήση των τεσσάρων χρωμάτων της τετραχρωμίας. Το παντονικό κίτρινο (Pantone Yellow) αποκτάται με τη χρήση 100 % κίτρινου διεργασίας (Process Yellow). Αναμειγνύοντας 100 % κυανό διεργασίας (Process Cyan) και 80 % ερυθρό διεργασίας (Process Magenta) επιτυγχάνεται χρώμα σε μεγάλο βαθμό όμοιο προς το παντονικό ανακλαστικό κυανό (Pantone Reflex Blue).

Διαδίκτυο

Το παντονικό ανακλαστικό κυανό (Pantone Reflex Blue) αντιστοιχεί στον χρωματισμό παλέτας του δικτύου RGB: 0/51/153 (δεκαεξαδικό: 003399) και το παντονικό κίτρινο (Pantone Yellow) αντιστοιχεί στον χρωματισμό της παλέτας του δικτύου RGB: 255/204/0 (δεκαεξαδικό: FFCC00).

Μονοχρωμία

Αν διατίθεται μόνο μελανό, να χαραχθεί το ορθογώνιο με μαύρο και να εκτυπωθούν τα αστέρια σε ασπρόμαυρο.

Σε περίπτωση που το μόνο διαθέσιμο χρώμα είναι το κυανό (πρέπει βεβαίως να είναι ανακλαστικό κυανό), να χρησιμοποιηθεί κατά 100 %, τα δε αστέρια αναπαράγονται σε αρνητικό λευκό και το πεδίο κατά 100 % κυανό.

Αναπαραγωγή σε έγχρωμο υπόβαθρο

Το σύμβολο αναπαράγεται κατά προτίμηση σε λευκό υπόβαθρο. Να αποφεύγεται υπόβαθρο σε ποικίλα χρώματα και οπωσδήποτε κάποιο που δεν ταιριάζει με το κυανό. Αν δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική δυνατότητα παρά έγχρωμο υπόβαθρο, να τοποθετηθεί γύρω από το ορθογώνιο λευκό περιθώριο με πλάτος ίσο προς το 1/25 του ύψους του ορθογώνιου.

Παραδείγματα κακής αναπαραγωγής

1. Το έμβλημα αναπαράγεται ανάποδα (στραμμένο προς τα κάτω):

2. Κακός προσανατολισμός των αστεριών:

3. Κακή διάταξη των αστεριών στον κύκλο: τα αστερία πρέπει να διατάσσονται όπως οι αριθμοί των ωρών σε ένα ρολόι:

ΠΡΟΤΥΠΟ

Αναλογίες πινακίδας: Ύψος : Μήκος (1:1.5) (με ελάχιστες διαστάσεις 1 x1.5 m)

Μήκος
(=1.5 x Ύψος)
Τουλάχιστον 1.50 Μ

ΕΡΓΟ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2014-2020 - ΚΑΘΕΣΤΩΣ 4.2
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ Ή / ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

«..... **Τίτλος του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου**»

**Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης:
Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές**

Ύψος
(Τουλάχιστον
1Μ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Ορεινές Περιοχές		
(Υψόμετρο ≥ 800 m ή υψόμετρο 500-800 m και κλίση 15%)		
α/α	Κωδικός	Κοινότητα
1	1200	Καμπί
2	1201	Φαρμακάς
3	1202	Απλίκι Ορεινής
4	1203	Λαζανιάς
5	1204	Γούρρη
6	1205	Φικάρδου
7	1206	Άγιος Επιφάνειος Ορεινής
8	1300	Παλαιχώρι Μόρφου
9	1301	Ασκάς
10	1302	Άλωνα
11	1303	Φτερικούδι
12	1304	Πολύστυπος
13	1305	Λαγουδερά
14	1306	Σαράντι
15	1307	Λιβάδια Λευκωσίας
16	1308	Αληθινού
17	1309	Πλατανιστάσα
18	1310	Παλαιχώρι Ορεινής
19	1400	Σπήλια
20	1402	Αγία Ειρήνη Λευκωσίας
21	1403	Καννάβια
22	1404	Κακοπετριά
23	1406	Γαλάτα
24	1407	Σινάορος
25	1408	Καλιάνα
26	1420	Πεδουλάς
27	1421	Μυλικούρι
28	1422	Μουτουλλάς
29	1423	Οίκος
30	1424	Καλοπαναγιώτης
31	1425	Γερακιές
32	1426	Τσακκίστρα
33	1427	Κάμπος
34	4316	Μελίνη
35	4317	Οδού
36	4318	Άγιοι Βαβατσινιάς
37	4319	Βαβατσινιά
38	5132	Σανίδα
39	5133	Πρασιό Κελλακίου
40	5136	Κελλάκι
41	5142	Άγιος Παύλος

42	5143	Άγιος Κωνσταντίνος
43	5144	Συκόπετρα
44	5145	Λουβαράς
45	5146	Καλό Χωριό Λεμεσού
46	5147	Ζωοπηγή
47	5305	Άγιος Αμβρόσιος Λεμεσού
48	5306	Άγιος Θεράπων
49	5307	Λόφου
50	5311	Δωρος
51	5312	Λάνεια
52	5313	Σιλίκου
53	5315	Τριμήκληνη
54	5316	Άγιος Μάμας
55	5317	Κούκα
56	5318	Μονιάτης
57	5320	Δωρα
58	5322	Άρσος Λεμεσού
59	5323	Κισσούσα
60	5324	Μαλια
61	5325	Βάσα(Κοιλανίου)
62	5326	Βουνί
63	5327	Πέρα Πεδι
64	5328	Μανδριά Λεμεσού
65	5329	Ποταμιού
66	5330	Όμοδος
67	5331	Κοιλάνι
68	5340	Άγιος Δημήτριος
69	5341	Παλαιόμυλος
70	5342	Πρόδρομος
71	5343	Καμινάρια
72	5344	Τρείς Ελιές
73	5345	Λεμίθου
74	5350	Κάτω Πλάτρες
75	5351	Πάνω Πλάτρες
76	5352	Φοινί
77	5355	Αμίαντος
78	5360	Άγιος Θεόδωρος Λεμεσού
79	5361	Άγιος Ιωάννης Λεμεσού
80	5362	Κάτω Μύλος
81	5363	Ποταμίτισσα
82	5364	Δύμες
83	5365	Πελένδρι
84	5366	Αγρός
85	5367	Αγρίδια
86	5368	Χανδριά
87	5369	Κυπερούντα

88	6120	Τσάδα
89	6202	Μουσερε
90	6211	Σαλαμιού
91	6213	Κέδαρες
92	6214	Μέσανα
93	6215	Πραιτώρι
94	6216	Φιλούσα Κελοκεδάρων
95	6217	Αρμίνου
96	6218	Άγιος Νικόλαος Πάφου
97	6219	Άγιος Ιωάννης Πάφου
98	6222	Πενταλιά
99	6224	Γαλαταριά
100	6225	Κοιλίνεια
101	6226	Βρέτσια
102	6227	Στατός-Άγιος Φώτιος
103	6230	Πάνω Παναγιά
104	6304	Μηλιά Πάφου
105	6306	Φύτη
106	6319	Μέλανδρα

ΠΡΩΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
N140(1)2005 (Άρθρο 9)
ΕΡΓΑ ΠΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ ΜΕΛΕΤΗ
ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Διυλιστήρια αργού πετρελαίου, περιλαμβανομένων επιχειρήσεων που παράγουν λιπαντικά από αργό πετρέλαιο, και εγκαταστάσεις για την αεριοποίηση και υγροποίηση άνθρακα ή ασφαλτούχων σχιστόλιθων.
2. Θερμοηλεκτρικοί σταθμοί και άλλες εγκαταστάσεις καύσης με θερμική ισχύ από 50 MW και άνω και πυρηνικοί σταθμοί άλλοι πυρηνικοί αντιδραστήρες, συμπεριλαμβανομένης της διάλυσης ή του παροπλισμού τους:
Νοείται ότι οι πυρηνικοί σταθμοί και οι άλλοι πυρηνικοί αντιδραστήρες παύουν να χαρακτηρίζονται ως τέτοιοι, όταν αφαιρεθούν μόνιμα από τον τόπο της εγκατάστασης όλα τα πυρηνικά καύσιμα και τα άλλα στοιχεία που είναι ραδιενεργώς μολυσμένα.
3. (α) Εγκαταστάσεις για την επεξεργασία ακτινοβολημένων πυρηνικών
(β) Εγκαταστάσεις:
 - (i) για την παραγωγή ή τον εμπλουτισμό πυρηνικών καυσίμων,
 - (ii) για την επεξεργασία ή επανεπεξεργασία ακτινοβολημένων πυρηνικών καυσίμων ή πολύ ραδιενεργών αποβλήτων,
 - (iii) για την τελική διάθεση ακτινοβολημένων πυρηνικών καυσίμων,
 - (iv) αποκλειστικά για την τελική διάθεση ραδιενεργών αποβλήτων,
 - (v) αποκλειστικά για την αποθήκευση (όταν αυτή προγραμματίζεται για περισσότερο από δέκα χρόνια) ακτινοβολημένων πυρηνικών καυσίμων ή ραδιενεργών αποβλήτων σε χώρο διαφορετικό από το χώρο παραγωγής.
- 4.(α) Ολοκληρωμένες μεταλλουργικές βιομηχανίες για την παραγωγή ακατέργαστου χυτοσιδήρου, χαλκού και χάλυβα.
(β) Εγκαταστάσεις παραγωγής ακατέργαστων μη σιδηρούχων μετάλλων από μεταλλεύματα, συμπυκνώματα ή δευτερογενείς πρώτες ύλες, με μεταλλουργικές, χημικές ή ηλεκτρολυτικές διεργασίες.
5. Διάλυση εργοστασίων ή αποθηκών που επεξεργάζονται ή περιέχουν επικίνδυνες χημικές ουσίες ή και επικίνδυνα απόβλητα.
6. Γεωτρήσεις για την αποθήκευση πυρηνικών αποβλήτων.
7. Εγκαταστάσεις προσωρινής αποθήκευσης ή/και τελικής διάθεσης αποβλήτων αμιάντου.
8. Ολοκληρωμένες χημικές εγκαταστάσεις, δηλαδή εγκαταστάσεις για την παραγωγή σε βιομηχανική κλίμακα ουσιών με μεθόδους χημικής μετατροπής, στις οποίες παρατάσσονται πολλές μονάδες που συνδέονται λειτουργικά μεταξύ τους και προορίζονται για τους ακόλουθους σκοπούς:
 - (α) την παραγωγή βασικών οργανικών χημικών προϊόντων,
 - (β) την παραγωγή βασικών ανόργανων χημικών προϊόντων,
 - (γ) την παραγωγή φωσφορούχων, αζωτούχων ή καλιούχων λιπασμάτων (απλά ή σύνθετα λιπάσματα),
 - (δ) την παραγωγή βασικών φυτοϋγειονομικών προϊόντων και βιοκτόνων
 - (ε) την παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων με χημικές ή βιολογικές μεθόδους,

(στ) την παραγωγή εκρηκτικών υλών.

9. (α) Έργα κατασκευής σιδηροδρομικών γραμμών μεγάλων αποστάσεων.

(β) Αερολιμένες, δηλαδή καθορισμένες εκτάσεις ξηράς ή νερών, περιλαμβανομένων και οποιωνδήποτε κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, που προορίζονται για ολική ή μερική χρήση για την άφιξη, αναχώρηση και επίγεια διακίνηση αεροσκαφών, περιλαμβανομένων ελικοπτέρων.

(γ) Έργα κατασκευής αυτοκινητοδρόμων, δηλαδή δρόμων ειδικά σχεδιασμένων και κατασκευασμένων για οδική κυκλοφορία που δεν εξυπηρετούν παρόδιες ιδιοκτησίες, είναι εφοδιασμένοι, εκτός από ειδικά σημεία ή προσωρινά, με χωριστές λωρίδες για τις δύο κατευθύνσεις κυκλοφορίας, οι οποίες διαχωρίζονται μεταξύ τους από διαχωριστική λωρίδα που δεν προορίζεται για κυκλοφορία ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, από άλλα μέσα, δε διασταυρώνονται στο ίδιο επίπεδο με άλλο δρόμο, σιδηροδρομική γραμμή, γραμμή τραμ ή πεζόδρομο και σηματοδοτούνται ως αυτοκινητόδρομοι.

(δ) Οδοί ταχείας κυκλοφορίας, δηλαδή οδοί που είναι προορισμένες για οδική κυκλοφορία και είναι προσβάσιμες μόνο από ειδικές διασταυρώσεις ή ελεγχόμενες συνδέσεις και στις οποίες, ειδικά, απαγορεύεται η στάθμευση στο οδόστρωμα.

(ε) Έργα κατασκευής νέων οδών με τέσσερις ή περισσότερες λωρίδες κυκλοφορίας ή ευθυγράμμισης ή διαπλάτυνσης υφιστάμενων οδών με δύο ή λιγότερες λωρίδες κυκλοφορίας, ώστε να δημιουργηθούν τέσσερις λωρίδες ή περισσότερες, όταν η νέα οδός ή το νέο ή ευθυγραμμισμένο ή διευρυμένο αυτό τμήμα της οδού συνεχές μήκος 4 μέτρων ή μεγαλύτερο.

10. (α) Εσωτερικές πλωτές οδοί και λιμένες για την κυκλοφορία στις εσωτερικές πλωτές οδούς που επιτρέπουν τη διέλευση σκαφών άνω των 1350

(β) Εμπορικοί λιμένες, αποβάθρες φορτοεκφόρτωσης που συνδέονται με την ξηρά και εξωτερικοί λιμένες (εκτός των για τα πορθμεία) όπου μπορούν να προσεγγίσουν σκάφη άνω των 1 350 τόνων.

11. Εγκαταστάσεις διαχείρισης στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων, οι οποίες αφορούν οποιαδήποτε εγκατάσταση διάθεσης ή/και ανάκτησης, σύμφωνα με τα Παραρτήματα IIΑ και IIΒ αντίστοιχα του περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων Νόμου [Νόμος του 2002].

12. Έργα άντλησης υπόγειων νερών ή έργα τεχνητής αναπλήρωσης υπόγειων νερών, όταν ο όγκος αντλούμενου ή αναπληρούμενου νερού ισούται με ή υπερβαίνει τα 250 000 κυβικά μέτρα το χρόνο.

13. (α) Έργα για την εκτροπή υδάτινων πόρων από μια υδρολογική λεκάνη σε άλλη, όταν ο όγκος του εκτρεπόμενου νερού υπερβαίνει τα 500 000 κυβικά μέτρα το χρόνο.

(β) Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, έργα για την εκτροπή υδάτινων πόρων από μια υδρολογική λεκάνη σε άλλη, όταν η πολυετής μέση ροή της λεκάνης άντλησης υπερβαίνει τα 10 000 000 κυβικά μέτρα το χρόνο και όπου ο όγκος του νερού υπερβαίνει το 5 % της ροής αυτής:

Νοείται ότι η εκτροπή πόσιμου νερού μέσω αγωγών δεν εμπίπτει στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου.

14. Φράγματα και ταμιευτήρες.

15. Εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων δυναμικότητας άνω των 2 000

- ισοδύναμου πληθυσμού, δηλαδή έχουν αποικοδομήσιμο οργανικό φορτίο που παρουσιάζει βιομηχανικές ανάγκες σε οξυγόνο πέντε ημερών ίσες προς
16. Έργα διαχείρισης και χρήσης επεξεργασμένων λυμάτων.
 17. Εγκαταστάσεις
 - (α) άντλησης πετρελαίου για εμπορικούς σκοπούς, δυναμικότητας άνω των τόνων την ημέρα,
 - (β) άντλησης φυσικού αερίου για εμπορικούς σκοπούς, δυναμικότητας άνω των 100000 κυβικών μέτρων την ημέρα,
 - (γ) για την παραγωγή υδρογονανθράκων στη θάλασα
 18. Σωληναγωγοί υδατοπρομήθειας άρδευσης που έχουν διάμετρο πέραν των εξήντα εκατοστών.
 19. Αγωγοί μεταφοράς αερίου, πετρελαίου ή χημικών ουσιών, με διάμετρο άνω των 400 χιλιοστών και μήκος μεγαλύτερο των 10000 μέτρων.
 20. Εγκαταστάσεις εντατικής εκτροφής πουλερικών ή χοίρων με δυναμικότητα μεγαλύτερη από,
 - (α) 85 000 για κοτόπουλα πάχυνσης ή 60 000 για ωτόκες κότες,
 - (β) 3000 για χοίρους πάχυνσης (άνω των χγρ.) ή
 - (γ) 500 για χοιρομητέρες.
 21. Σφαγεία με ημερήσια δυναμικότητα παραγωγής σφαγίων πέραν των 50 τόνων.
 22. Ιχθυοκαλλιέργειες με παραγωγή μεγαλύτερη των 50 τόνων ψαριών το χρόνο.
 23. Βιομηχανικές εγκαταστάσεις:
 - (α) παραγωγής χαρτοπολτού από ξύλο ή παρόμοια ινώδη υλικά,
 - (β) παραγωγής χαρτιού και χαρτονιού, με δυναμικότητα παραγωγής άνω των 25 τόνων την ημέρα.
 24. Κατασκευή και συναρμολόγηση αυτοκινήτων και μοτοσικλετών και κατασκευή κινητήρων οχημάτων.
 25. Ναυπηγεία και καρνάγια.
 26. Εργοστάσια κατασκευής και επισκευής αεροσκαφών.
 27. Μεταλλεία, ορυχεία και εξόρυξη τύρφης.
 28. Λατομεία σε έκταση μεγαλύτερη των δύο εκταρίων.
 29. Κατασκευή εναέριων αγωγών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τάση 100 kV και άνω και μήκος άνω των 2 000 μέτρων και υποσταθμοί μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
 30. Εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαίου, πετροχημικών ή χημικών προϊόντων με συνολική χωρητικότητα τουλάχιστον 2 500 τόνων.
 31. Ανεμογεννήτριες με ισχύ πάνω από 1 MW και φωτοβολταϊκά με ισχύ πάνω από 100KW.
 32. Εγκαταστάσεις για την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας.
 33. Σταθμοί αφαλάτωσης ή υφάλμυρου νερού.
 34. Λιμενοβραχίονες και κυματοθραύστες.
 35. Χιονοδρομικές πίστες, μηχανισμοί ανάβασης και σχετικά έργα υποδομής.
 36. Μαρίνες σκαφών αναψυχής και αλιευτικοί λιμένες και καταφύγια.
 37. Γήπεδα γκολφ, εξαιρουμένων των «μίνι» γκολφ.
 38. Εγκαταστάσεις στις οποίες παράγονται ή χρησιμοποιούνται ή προγραμματίζεται να παράγονται ή χρησιμοποιούνται γενετικά διαφοροποιημένοι οργανισμοί.

39. Κτιριακές εγκαταστάσεις επίγειων δορυφορικών σταθμών οι οποίες περιλαμβάνουν και τις κατασκευές δορυφορικών σταθμών ραδιοεπικοινωνίας που βρίσκονται στο χώρο των εν λόγω κτιριακών εγκαταστάσεων.
40. Κτιριακές εγκαταστάσεις ραδιοφωνικών ή/και τηλεοπτικών σταθμών οι οποίες περιλαμβάνουν και τις κατασκευές ραδιοσταθμών εκπομπής ραδιοφωνικού ή/και τηλεοπτικού σήματος από το χώρο των εν λόγω κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και τις κατασκευές ραδιοσταθμών εκπομπής ραδιοφωνικού ή/και τηλεοπτικού αναλογικού σήματος.
41. Ελαιοτριβεία.
42. Σκοπευτήρια.
43. Εγκαταστάσεις επεξεργασίας ή/ και τελικής διάθεσης ζωικών αποβλήτων.
44. Εγκαταστάσεις συμπαραγωγής ενέργειας.
45. Κάθε μεταβολή ή επέκταση των έργων που απαριθμούνται στο παρόν Παράρτημα, όταν η επέκταση καθεαυτήν εμπίπτει στα κατώτατα όρια, αν τυχόν υπάρχουν, και τα οποία καθορίζονται στο παρόν Παράρτημα.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ν140(1)2005 (Άρθρο 9)

ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. Γεωργία, δασοκομία και υδατοκαλλιέργεια

- (α) Έργα αγροτικού αναδάσμου.
- (β) Έργα για τη χρησιμοποίηση ακαλλιέργγητης γης ή περιοχών για εντατικές γεωργικές καλλιέργειες
- (γ) Έργα διαχείρισης υδάτινων πόρων για τη γεωργία, συμπεριλαμβανομένων των αρδευτικών και αποστραγγιστικών έργων.
- (δ) Έργα για την εκτροπή υδάτινων πόρων από μια υδρολογική λεκάνη σε άλλη.
- (ε) Σωληναγωγοί υδατοπρομήθειας και άρδευσης, όταν τοποθετούνται εντός Προστατευόμενων περιοχών
- (στ) Αρχική δάσωση και αποδάσωση με σκοπό τη μετατροπή σε άλλο τύπο χρήσης γης.
- (ζ) Εγκαταστάσεις εντατικής κτηνοτροφίας (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα)
- (η) Εντατική ιχθυοκαλλιέργεια (εφόσον δεν περιλαμβάνεται στο Πρώτο Παράρτημα).

2. Εξορυκτική βιομηχανία

- (α) Λατομεία (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα)
- (β) Υπόγεια μεταλλεία και ορυχεία.
- (γ) Εξόρυξη ορυκτών με βυθοκόρηση ποταμών και της
- (δ) Γεωτρήσεις βάθους ως ακολούθως:
 - (i) Γεωθερμικές γεωτρήσεις,
γεωτρήσεις για ύδρευση (υδρογεωτρήσεις), εξαιρουμένων των γεωτρήσεων για τη διερεύνηση της σταθερότητας του εδάφους
- (ε) Εγκαταστάσεις επιφανείας της βιομηχανίας εξόρυξης λιθάνθρακα, πετρελαίου, φυσικού αερίου και μεταλλευμάτων και πετρωμάτων, καθώς και ασφαλτούχων σχιστολίθων.

3. Ενεργειακή βιομηχανία

- (α) Βιομηχανικές εγκαταστάσεις για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ατμού και ύδατος (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα)
- (β) Βιομηχανικές εγκαταστάσεις για τη μεταφορά αερίου, ατμού και ύδατος, μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας με εναέρια καλώδια (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα)
- (γ) Επιφανειακή αποθήκευση φυσικού αερίου.
- (δ) Αποθήκευση εύφλεκτων αερίων σε υπόγειες δεξαμενές.

- (ε) Επιφανειακή αποθήκευση ορυκτών καυσίμων.
- (στ) Βιομηχανική μπρικετοποίηση λιθάνθρακα και λιγνίτη.
- (ζ) Εγκαταστάσεις επεξεργασίας και αποθήκευσης ραδιενεργών αποβλήτων (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα)
- (η) Ανεμογεννήτριες με ισχύ πέραν των KW και λιγότερο από 100 KW.
- (θ) Κατασκευή εναέριων αγωγών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τάση μικρότερη των 100 KV και υποσταθμοί μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

4. Παραγωγή και επεξεργασία μετάλλων

- (α) Εγκαταστάσεις παραγωγής χυτοσιδήρου ή χάλυβα (πρωτογενούς ή δευτερογενούς), συμπεριλαμβανομένων των χυτηρίων συνεχούς τήξης.
- (β) Εγκαταστάσεις επεξεργασίας σιδηρούχων μετάλλων, με έλαση εν σφυρηλάτηση ή επίθεση προστατευτικών στρωμάτων τηγμένων μετάλλων.
- (γ) Χυτήρια σιδηρούχων μετάλλων.
- (δ) Εγκαταστάσεις τήξης μη σιδηρούχων μετάλλων και κραμάτων, εξαιρουμένων των πολύτιμων μετάλλων και συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων ανάκτησης (εξευγενισμός, χύτευση κ.λπ.).
- (ε) Εγκαταστάσεις επιφανειακής κατεργασίας μετάλλων και πλαστικών υλών με ηλεκτρολυτικές ή χημικές διεργασίες.
- (στ) Κατασκευή σιδηροδρομικού υλικού.
- (ζ) Βαθιά κοίλανση με χρήση εκρηκτικών.
- (η) Εγκαταστάσεις φρύξης και περιήξης μεταλλευμάτων.

5. Βιομηχανία ορυκτών

- (α) Εγκαταστάσεις παραγωγής οπτάνθρακα (ξηρά απόσταξη του
- (β) Εγκαταστάσεις παραγωγής τσιμέντου.
- (γ) Εγκαταστάσεις παραγωγής αμιάντου και κατασκευής προϊόντων με βάση τον αμιάντο (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα)
- (δ) Υαλουργία, περιλαμβανομένης της κατασκευής ινών γυαλιού.
- (ε) Εγκαταστάσεις τήξης ορυκτών υλών, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής ορυκτών ινών.
- (στ) Παραγωγή κεραμικών ειδών με ψήσιμο και ιδίως κεραμιδιών, πλίνθων, πυρίμαχων πλίνθων, πλακιδίων, ψευδοπορσελάνης ή πορσελάνης.

6. Χημική βιομηχανία (έργα που δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα)

- (α) Επεξεργασία ενδιάμεσων προϊόντων και παρασκευή χημικών προϊόντων.
- (β) Παρασκευή φυτοφαρμάκων και φαρμακευτικών προϊόντων, χρωμάτων και βερνικιών, ελαστομερών και υπεροξειδίων.
- (γ) Εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαίου, πετροχημικών και χημικών προϊόντων.

7. Βιομηχανία τροφίμων

- (α) Βιομηχανία φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών.
- (β) Κονσερβοποιία ζωικών και φυτικών προϊόντων.
- (γ) Παρασκευή γαλακτοκομικών προϊόντων.
- (δ) Ζυθοποιία και παραγωγή βύνης.
- (ε) Ζαχαροπλαστική και Παρασκευή σιροπιού.
- (στ) Σφαγεία.
- (ζ) Βιομηχανίες παραγωγής αμύλου.
- (η) Εργοστάσια παραγωγής ιχθυάλευρου και ιχθυελαίου.
- (θ) Ζαχαρουργεία.

8. Κλωστοϋφαντουργία, βιομηχανία δέρματος, ξύλου και χαρτιού

- (α) Βιομηχανικές εγκαταστάσεις παραγωγής χαρτιού και χαρτονιού (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα)
- (β) Εγκαταστάσεις προεπεξεργασίας (δραστηριότητες πλύσης, λεύκανσης, μερσερισμού) ή βαφής ινών και υφασμάτων.
- (γ) Εγκαταστάσεις δέψης δερμάτων.
- (δ) Εργοστάσια παραγωγής κατεργασίας κυτταρίνης.

9. Βιομηχανία Ελαστικού

Παραγωγή και κατεργασία προϊόντων που προέρχονται από ελαστομερή.

10. Έργα υποδομής

- (α) Έργα ανάπτυξης βιομηχανικών περιοχών.
- (β) Έργα αστικής ανάπτυξης:
 - (i) Εμπορικά κέντρα και μεγάλες υπεραγορές με επιφάνεια πέραν των 2 500 τ.μ.
 - (ii) Αυτόνομοι χώροι στάθμευσης με χωρητικότητα μεγαλύτερη των 300 οχημάτων.
 - (iii) Γήπεδα ποδοσφαίρου και στάδια με χωρητικότητα μεγαλύτερη των 2 000 καθήμενων
 - (iv) Συγκρότημα κινηματογραφικών οθονών αιθουσών με περισσότερες των έξι οθόνων
 - (v) Σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με δυναμικότητα μεγαλύτερη των 500 σπουδαστών.
 - (vi) Πανεπιστημιούπολεις.
 - (vii) Ναοί και άλλοι χώροι λατρείας.
- (γ) Κατασκευή σιδηροδρομικών γραμμών και εγκαταστάσεων μεταφόρτωσης για συνδυασμένες μεταφορές και συνδυασμένων τερματικών σταθμών (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα)
- (δ) Κατασκευή αεροδρομίων (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα)

(ε) Κατασκευή λιμένων και λιμενικών εγκαταστάσεων (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα).

(στ) Κατασκευή εσωτερικών πλωτών οδών (εφόσον δεν περιλαμβάνεται στον Πρώτο Παράρτημα), έργα διευθέτησης υδατορευμάτων και αντιπλημμυρικά έργα.

(ζ) Έργα κατασκευής νέων οδών με τέσσερις ή περισσότερες λωρίδες κυκλοφορίας ή ευθυγράμμισης ή διαπλάτυνσης υφιστάμενων οδών με δύο ή λιγότερες λωρίδες κυκλοφορίας, ώστε να δημιουργηθούν τέσσερις λωρίδες ή περισσότερες (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο

(η) Έργα κατασκευής, διαπλάτυνσης και εν γένει αναβάθμισης δρόμων,

(i) σε ορεινές περιοχές όπου η κάλυψη της περιβάλλουσας φυσικής βλάστησης είναι πέραν του 50% σε συνεχές μήκος δρόμου τουλάχιστον 1 000 μέτρων

(ii) μέσα στη ζώνη προστασίας της παραλίας ή σε περιοχές ή τοπία που έχουν κηρυχθεί ή χαρακτηριστεί προστατευόμενα σύμφωνα με οποιοδήποτε νόμο"

(iii) που εύλογα αναμένεται να επηρεάσουν την κοίτη ή τα πρηνή ποταμού ή χαρακτηριστικά γνωρίσματα φυσικής, ιστορικής, πολιτιστικής ή αρχαιολογικής κληρονομιάς ή φυσικούς διαδρόμους ειδών πανίδας ή οικοτόπους μεταναστευτικών ειδών ή περιοχές με ενδημικά είδη πανίδας και χλωρίδας, υγροβιότοπους, αμμόλοφους, κρημνούς, σπηλιές, αξιόλογους γεωμορφολογικούς και απολιθωματοφόρους σχηματισμούς, φαράγγια, εκβολές ποταμών, αμμουδιές ή τη φυσική ακτογραμμή.

(θ) Μικρά εμπλουτιστικά αναχώματα ή και δήμευματα που κατασκευάζονται στους ποταμούς με συρματοκιβώτια (τύπου gabions) με σκοπό τον εμπλουτισμό των υπόγειων υδάτων, αν αυτά κατασκευαστούν σε ορεινές ή και δασώδεις περιοχές.

(i) Έργα διευθέτησης και ρύθμισης της κοίτης ποταμών και χειμάρρων.

(ια) Τροχιόδρομοι (τραμ), υπερυψωμένοι ή υπόγειοι σιδηρόδρομοι, εναέριοι σιδηρόδρομοι ή παρεμφερείς σιδηρόδρομοι ειδικού τύπου που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ή κυρίως για τη μεταφορά επιβατών.

(ιβ) Πετρελαιοαγωγοί και αγωγοί αερίου (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα).

(ιγ) Υδραγωγοί μήκους μεγαλύτερου των 2000 μέτρων.

(ιδ) Παράκτια έργα για την αντιμετώπιση της διάβρωσης και έργα που παρέχουν τη δυνατότητα διαμόρφωσης της ακτής, όπως με την κατασκευή αναχωμάτων, μόλων και άλλων έργων προστασίας από τη θάλασσα (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα), εκτός από τη συντήρηση και την ανακατασκευή των έργων αυτών.

(ιε) Ανάκτηση εδαφών από τη θάλασσα.

(ιστ) Έργα άντλησης υπόγειων νερών και συστήματα τεχνητής αναπλήρωσης υπόγειων νερών που δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα.

(ιζ) Έργα για την εκτροπή υδάτινων πόρων από μια υδρολογική λεκάνη σε άλλη τα οποία δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα.

11. Τουρισμός και αναψυχή

(α) Παραθεριστικοί οικισμοί και ξενοδοχειακά συγκροτήματα εκτός οικιστικών ζωνών και σχετικά έργα υποδομής.

(β) Μόνιμοι κατασκηνωτικοί χώροι και χώροι στάθμευσης

(γ) Θεματικά

(δ) Ζωολογικοί κήποι.

12. Άλλα έργα

(α) Μόνιμες πίστες αγώνων και δοκιμών μηχανοκίνητων οχημάτων.

(β) Εγκαταστάσεις για τη διάθεση αποβλήτων (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα).

(γ) Σταθμοί καθαρισμού λυμάτων (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στο Πρώτο Παράρτημα).

(δ) Χώροι απόθεσης λάσπης από την επεξεργασία αποβλήτων και λυμάτων.

(ε) Αποθήκευση παλαιοσιδηρών, συμπεριλαμβανομένων των άχρηστων οχημάτων.

(στ) Κλίνες δοκιμών κινητήρων, στροβίλων ή αεριοθητών.

(ζ) Εγκαταστάσεις παραγωγής τεχνητών ορυκτών ινών.

(η) Εγκαταστάσεις ανάκτησης ή καταστροφής εκρηκτικών ουσιών.

(θ) Διαλυτήρια πλοίων.

(ι) Κεραίες κινητής τηλεφωνίας σε προστατευόμενες ή και δασικές περιοχές.

(ια) Μονάδες εμφιάλωσης νερού.

(ιβ) Εκτροφεία Θηραμάτων.

(ιγ) Διαχωρισμός πέραν των πενήντα οικοπέδων.

13. Οποιαδήποτε τροποποίηση ή επέκταση έργων που απαριθμούνται στο Πρώτο Παράρτημα ή στο παρόν Παράρτημα τα οποία έχουν ήδη εγκριθεί, εκτελεστεί ή εκτελούνται και τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

14. Έργα του Πρώτου Παραρτήματος που εξυπηρετούν αποκλειστικά ή κυρίως την ανάπτυξη και τη δοκιμή νέων μεθόδων ή προϊόντων και δε χρησιμοποιούνται για περισσότερο από δύο χρόνια.

**Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης:
Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές**

